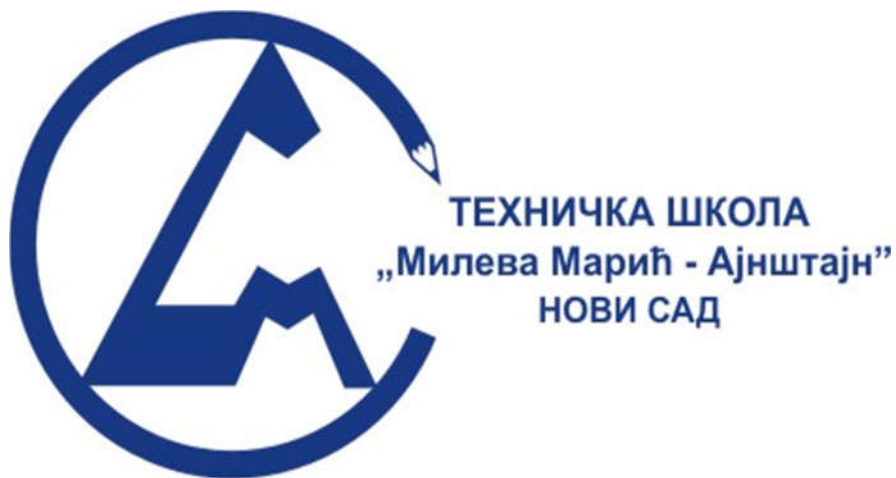

ТЕХНИЧКА ШКОЛА
„МИЛЕВА МАРИЋ - АЈНШТАЈН“
НОВИ САД

ШКОЛСКИ ПРОГРАМ

септембар, 2018.

САДРЖАЈ:

1. Полазне основе за израду школског програма.....
2. Сврха, циљеви и задаци школског програма.....
3. Специфичност наше школе.....
4. Назив, врста и трајање свих програма образовања које школа остварује.....
5. Преглед посебних здравствених услова за упис у први разред
6. Бодови потребни за упис у први разред за период од 2016/17-2018/19.....
7. Документација потребна за упи у први разред.....
8. Међупредметне компетенције.....
9. Недељни и годишњи фонд часова обавезних и изборних предмета по образовним профилима и разредима:
 - грађевина и геодезија.....
 - текстилство и кожарство.....
 - шумарство и обрада дрвета.....
 - хемија, неметали и графичарство.....
10. План рада стручних већа.....
11. План и програм рада одељењског већа.....
12. План и програм рада одељењског старешине
13. Програм сарадње са родитељима
14. Програм додатне, допунске и припремне наставе
15. Факултативни и ваннаставни облици рада (екскурзије, стваралачке и слободне активности ученика, културна и јавна делатност школе, остале активности).....
16. Програм заштите животне средине
17. Програм школског спорта.....
18. Програм заштите од насиља, злостављања и занемаривања
19. Програм каријерног вођења и саветовања
20. Програм сарадње са локалном самоуправом.....
21. Програм безбедности и здравља на раду
22. Праћење остваривања школског програма

УВОД

Полазне основе за израду Школског програма су:

- Закон о основама система васпитања и образовања (Сл. Гласник РС бр. 72/2009, 52/2011, 55/2013, 35/2015 - аутентично тумачење, 68/2015 и 62/2016 одлука УС)⁵
- Правилник о општим основама Школског програма (Просветни гласник РС бр. 5/2004)
- Правилник о плану и програму образовања и васпитања за заједничке предмете у стручним и уметничким школама ("Сл.гласник СРС - Просветни гласник", бр. 6/90 и "Сл. Гласник РС - Просветни гласник", бр. 4/91, 7/93, 17/93, 1/94, 2/94, 2/95, 3/95, 8/95, 5/96, 2/2002, 5/2003, 10/2003, 24/2004, 3/2005, 6/2005, 11/2005, 6/2006, 12/2006, 8/2008, 1/2009, 3/2009, 10/2009, 5/2010, 8/2010 - испр., 11/2013, 14/2013, 5/2014 и 3/2015.)
- Извештај о раду школе у претходној школској години
- Услови рада школе
- Образовне потребе ученика, родитеља, локалне заједнице

Школски програм **садржи**:

1. циљеве школског програма;
2. назив, врсту и трајање свих програма образовања и васпитања које школа остварује и језик на коме се остварује програм;
3. обавезне и изборне предмете и модуле, по циклусима, односно образовним профилима и разредима;
4. начин остваривања принципа и циљева образовања и стандарда постигнућа, начин и поступак остваривања прописаних наставних планова и програма, програма других облика стручног образовања и врсте активности у образовно-васпитном раду;
5. програм допунске, додатне и припремне наставе;
6. програме и активности којима се развијају способности за решавање проблема, комуникација, тимски рад, самоиницијатива и подстицање предузетничког духа;
7. факултативне наставне предмете, њихове програмске садржаје и активности којима се остварују;
8. начине остваривања и прилагођавања програма музичког и балетског образовања и васпитања, образовања одраслих, ученика са посебним способностима и двојезичног образовања;

9. програм културних активности школе;
10. програм слободних активности;
11. програм каријерног вођења и саветовања;
12. програм заштите животне средине;
13. програме заштите од насиља, злостављања и занемаривања и програме превенције других облика ризичког понашања;
14. програм школског спорта;
15. програм сарадње са локалном самоуправом;
16. програм сарадње са породицом;
17. програм излета и екскурзија;
18. програм безбедности и здравља на раду;
19. друга питања од значаја за школски програм.

Школски програм доноси школски одбор, по правилу, сваке четврте године, у складу са наставним планом и програмом.

Трајање школског програма у току школских година 2018/19,2019/20, 2020/21, 2021/2022.

1.СВРХА, ЦИЉЕВИ И ЗАДАЦИ ШКОЛСКОГ ПРОГРАМА

1.1. Сврха програма образовања:

- квалитетно образовање и васпитање, које омогућава стицање језичке, математичке, научне, уметничке, културне, здравствене, еколошке и информатичке писмености, неопходне за живот у савременим условима;
- развијање знања, вештина, ставова и вредности које оспособљавају ученика да успешно задовољава сопствене потребе и интересе, развија сопствену личност и потенцијеле, поштује друге особе и њихов идентитет, потребе и интересе, уз активно и одговорно учешће у економском, друштвеном и културном животу и допринос демократском, економском и културном развоју друштва;

1.2. Циљеви и задаци програма образовања су:

- развој интелектуалних капацитета и знања деце и ученика нужних за разумевање природе, друштва, себе и света у коме живе, у складу са њиховим развојним потребама, могућностима и интересовањима;
- подстицање и развој физичких и здравствених способности деце и ученика;
- оспособљавање за рад, даље образовање и самостално учење, у складу са начелима сталног усавршавања и начелима доживотног учења;
- оспособљавање за самостално и одговорно доношење одлука које се односе на сопствени развој и будући живот;
- развијање свести о државној и националној припадности, неговање српске традиције и културе, као и традиција и културе националних мањина;
- омогућавање укључивања у процес европског и међународног повезивања;
- развијање свести о значају заштите и очувања природе и друштвене средине;
- усвајање, разумевање и развој основних социјалних и моралних вредности демократски уређеног, хуманог и толерантног друштва;
- уважавање плурализма вредности и омогућавања, подстицање и изградња сопственог система вредности и вредносних ставова који се темеље на начелима различитости и добробити за све;
- развијање код деце и ученика радозналости и отворености за културе традиционалних цркава и верских заједница, као етничке и верске толеранције, јачање поверења међу децом и ученицима и спречавање понашања која нарушавају остваривање права на различитост, поштовање права деце, људских и грађанских права и основних слобода и развијање способности за живот у демократски уређеном друштву;
- развијање и неговање другарства и пријатељства, усвајање вредности заједничког живота и подстицање индивидуалне одговорности.

Школски програм утемељен је на начелима:

- 1) усмерености на процесе и исходе учења;
- 2) заснованости на стандардима, уз систематско праћење и процењивање квалитета програма;
- 3) уважавања узрасних карактеристика у процесу стицања знања и вештина, формирања ставова и усвајања вредности код ученика;
- 4) хоризонталне и вертикалне повезаности у оквиру предмета и између различитих наставних предмета;
- 5) поштовања индивидуалних разлика међу ученицима у погледу начина учења и брзине напредовања, као и могућности личног избора у слободним активностима;
- 6) заснованости на партиципативним, кооперативним, активним и искуственим методама наставе и учења;
- 7) уважавања искуства, учења и знања која ученици стичу ван школе и њихово повезивање са садржајима наставе;
- 8) развијања позитивног односа ученика према школи и учењу, као и подстицања учениковог интересовања за учење и образовање у току целог живота;
- 9) коришћења позитивне повратне информације, похвале и награде као средства за мотивисање ученика;
- 10) уважавање узрасних карактеристика у процесу психофизичког развоја обезбеђивањем услова за живот и рад у школи.

Школским програмом школа изражава своју аутономију и креативност у процесу планирања, програмирања и реализације учења и наставе, као и спремност да одговори на потребе ученика, родитеља и локалне заједнице уз поштовање принципа, циљева и општих исхода образовања и васпитања.

Школски програм представља сведочанство процеса трансформације образовног система, његовог осавремењавања и напретка.

Ми желимо да свој школски програм развијамо у складу са новим приступом настави односно приступом настави усмереној на учење и развој компетенција ученика.

2. СПЕЦИФИЧНОСТ НАШЕ ШКОЛЕ

Наша школа је специфична по много чему, пре свега, обавља образовно-васпитну делатност остваривањем плана и програма средње стручне школе за чак четири подручја рада:

- ❖ **геодезија и грађевинарство,**
- ❖ **текстилство и кожарство,**
- ❖ **шумарство и обрада дрвета и**
- ❖ **хемија, неметали и графичарство,**

у трајању од три, односно четири године.

Настава се одвија у два физички одвојена објекта, удаљена око два километра. Први у Гагариновој улици број 1 где је и седиште управе и где су лоциране радионице текстилне, графичке (штампарија) и дрвопрерађивачке струке (столарска, тапетарска) и други у Улици Браће Рибникар 40 у ком се налази фотолaborаторија и стакленик.

Осим у школи практична настава се обавља и у приватним и државним предузећима. Присутна је сарадња са привредом, са преко чак 40 предузећа. Са многима ос њих су склопљени споразуми о комплексној сарадњи: образовање, услуге, производно партнерство, кадровске услуге и др. а унапређивање те сарадње је један од наших приоритета.

У школи је запослено више од 200 људи и похађа је око 1800 ученика што говори о њој величини, комплексности али и специфичности.

Настава се одвија у две смене које се мењају месечно.

Школа ученицима нуди могућност укључивања у чак 20 различитих активности или секција (културно-уметничке, научно-истраживачке, спортско-рекреативне, научно-техничке, хуманитарне...) које су дефинисане у складу са интересовањима ученика

Школа такође, обавља образовно-васпитни рад и на остваривању програма оспособљавања у трајању од годину дана, образовање за рад у трајању од две године и специјалистичко образовање у трајању од годину дана за сва четири подручја рада (V степен).

Оно што нашу школу још чини другачијом од осталих је што обавља и проширену делатност и то:

1. Промет сопствених производа школских радионица и то:

070121, 070124, 070128.

2. Пружање одговарајућих услуга из делокруга послова и радних задатака обухваћених одређеним образовним профилима у трогодишњем и четворогодишњем трајању за подручја рада:

– текстилство и кожарство: 012621, 012622, 01262, 012623, 012624, 01269, 09015, 090150.

- графичарство: 0134, 01340, 013400.
- обрада дрвета: 01231, 012310, 01232, 012321, 012322, 012323, 013901, 09014, 090140.
- грађевинарство: 050301, 050302, 110402, 110403, 110404.
- геодезија: 110405.

Министарство просвете је својим решењима од 26. 01. 1994. године, од 22. 06. 1995. године и 28. 06. 1996. године бр. 614-02-812-93-03 дало сагласност да школа испуњава услове за образовање кадрова који су наведени у наредној табели. Сви образовни профили нису заступљени планом уписа сваке године пошто је то лимитирано капацитетом школе као и потребама привреде Града и околине.

Поносимо се и тиме да су наставници и ученици наше школе креатори школског листа „ПРАВИ СМЕР“ .

Школа се може похвалити и пионирским подухватом у инклузивном образовању. У образовни смер фотограф (2015/16.), први пут као редован ђак уписано је дете са сметњама из спектра аутизма, због чега све више тежимо ка томе да наставу што више индивидуализујемо и прилагодимо потребама и могућностима ученика. Циљ нам је да створимо подстицајну средину за све ученике којима је потребна додатна подршка у образовању.

У школи је присутан тимски рад. Подстиче се креативност ученика, негују њихове стваралачке способности и предузимљивост и ради на оспособљавању ученика за самостално учење. Очување и неговање традиције и старих заната је наш императив.

Школа је школске 2014/15. године учествовала и у пројекту Министарства просвете РАЗВИОНИЦА кроз који су прошли сви наставници општеобразовних предмета и захваљујући којем је увидела своје снаге и слабости и одредила правце даљег развоја:

- приступ усмерен на интерактивно учење
- ученик као субјект процеса учења (саморегулисано учење)
- међупредметни и интердисциплинарни приступ настави и учењу
- примена ИКТ знања у настави
- оцењивање у функцији учења и развоја
- јачање компетенција за пружање помоћи и подршке инклузивном образовању
- хоризонтална сарадња међу колегама

У истом правцу нас воде и резултати последњег самовредновања. Повезивањем са школским развојним планом желимо да постигнемо бољу материјално-техничку опремљеност у складу са технолошким напретком и потребама друштва, квалитетнију и занимљивију наставу са акцентом на практичним знањима и желимо да будемо још боље афирмисани у својој средини оснивањем ученичке задруге и центра за преквалификацију

**НАЗИВ, ВРСТА И ТРАЈАЊЕ СВИХ ПРОГРАМА ОБРАЗОВАЊА КОЈЕ
ШКОЛА ОСТВАРУЈЕ**

ПОДРУЧЈЕ РАДА	ОБРАЗОВНИ ПРОФИЛИ	
	Трогодишње образовање	Четворогодишње образовање
<p>ГЕОДЕЗИЈА И ГРАЂЕВИ- НАРСТВО (24 одељења)</p>	<p>1.декоратер зидних површина и рковаоц грађевинком механизацијом (Г11, Г21)</p>	<p>1. грађевински техничар (Гт11) 2. Архитектонски техничар (А11, А12, А21,А22, А31, А41) 3. Грађ. тех. за високоградњу (А32, В41) 4. Грађ. тех. за нискоградњу (Н21, Н31, Н41) 5. Грађ. тех. за хидроградњу (Х11, Х21, Х31, Х41) 5. Геодетски техничар-геометар (ГЕО11,ГЕО21,ГЕО31,ГЕО41) 6. Техничар за одржавање објеката- оглед (О21,О31,О41)</p>
<p>ШУМАРСТВО И ОБРАДА ДРВЕТА (17 одељења)</p>	<p>1. Столар / Тапетар- декоратер (Д12,Д22, Д32)</p>	<p>1. Шумарски техничар (ШТ11,ШТ21,ШТ31,ШТ41) 2. Техничар за пејзажну архитектуру (ПА11,ПА21,ПА31,ПА41) 3. Техничар за обликовање намештаја и ентеријера (ДТО11,ДТО21,ДТО31,ДТО41) 4. Техничар за ловство и рибарство - оглед (ТЛР31,ТЛР41)</p>

<p>ХЕМИЈА, НЕМЕТАЛИ И ГРАФИЧАРСТВО (16 одељења)</p>	<p>/</p>	<p>1. Техничар за обликовање графичких производа (ГРАФ15,ГРАФ25,ГРАФ35,ГРАФ45) 2. Техничар за графичку припрему (ГРАФ12,ГРАФ22,ГРАФ32,ГРАФ42) 3. Техничар штампе (ГРАФ13,ГРАФ23,ГРАФ33,ГРАФ43) 4. Фотограф (ГРАФ11,ГРАФ21,ГРАФ31,ГРАФ41)</p>
<p>ТЕКСТИЛСТВО И КОЖАРСТВО (9 одељења)</p>	<p>Модни кројач (Т15)</p>	<p>3. Техничар дизајнер одеће (Т13, Т23, Т33, Т43) 4. Техничар дизајнер производа од коже (К42) 5. Моделар одеће (Т12, Т22, Т32)</p>

*** У СВИМ ГОРЕ НАВЕДЕНИМ ОБРАЗОВНИМ ПРОФИЛИМА НАСТАВНИ ПРОГРАМ СЕ ОСТВАРУЈЕ НА СРПСКОМ ЈЕЗИКУ**

ПРЕГЛЕД ПОСЕБНИХ ЗДРАВСТВЕНИХ УСЛОВА

Посебни здравствени услови за упис ученика у први разред средње школе исказани су словним ознакама које значе:

- a1 – нормалан вид на близину
- a2 – нормалан вид на даљину
- a3 – нормалан вид на близину и даљину без ношења корективних помагала
- a4 – нормалан колорни вид (распознавање основних боја)
- a5 – нормалан колорни вид*
- a6 – нормалан стереоскопски вид
- a7 – нормална ширина видног поља
- a8 – нормална адаптација на таму
- б – нормалан слух
- б1 – нормалан слух*
- ц1 – нормална функција равнотеже
- ц2 – нормална функција равнотеже*
- д1 – нормална функција горњих екстремитета
- д2 – нормална функција доњих екстремитета
- д3 – нормална функција кичменог стуба
- е – нормална функција кардиоваскуларног система
- ф – нормална функција респираторног система
- г – нормална функција нервног система
- х – нормална функција ендокриног система
- и – нормална функција јетре
- к – нормална функција бубрега
- л – нормална функција хематопоезног система
- м – одсуство алергијских манифестација
- н – одсуство хроничних кожних болести
- аУ анамнези и извештају лекара школског диспанзера нема података о хроничним кожним болестима.

Ради јединственог тумачења и процењивања посебних здравствених услова за упис ученика у први разред средње школе школски лекари и лекари специјалисти треба да се придржавају следећих критеријума:

a1 – нормалан вид на близину: оштрина вида од 0,8 и више. Довољан је и монокуларни вид. Ова оштрина вида може се постићи и ношењем корективних помагала.

a2 – нормалан вид на даљину: оштрина вида од 0,8 и више. Довољан је и монокуларни вид. Ова оштрина вида може се постићи и ношењем корективних помагала.

a3 – нормалан вид на близину и даљину без ношења корективних помагала: оштрина вида од 0,8 и више која се постиже без употребе корективних помагала на оба ока појединачно. 2

а4 – нормални колорни вид (распознавање основних боја): црвена, зелена и плава.

а5 – нормални колорни вид*: исправно читање таблица по Ischiarai или Stilling-у, или теста на ortho-rater-у са не више од једне грешке.

а6 – нормалан стереоскопски вид: оштрина вида од 0,8 и више која се постиже без употребе корективних помагала на оба ока појединачно и постојање стереоскопског вида на ortho-rater-у.

а7 – нормална ширина видног поља: ширина видног поља која одговара ширини видног поља испитивача – методом конфронтације или ширина видног поља од 60 степени назално и 90 степени темпорално на сваком оку - перитестом по Веску на ortho-rater-у.

а8 - нормална адаптација на таму: потребан офталмолошки преглед – тест на никтомату по Schober-у или скотоптикометру по Heinsius-у.

Напомена: Због јако строгог нивоа испитивања стереоскопског вида и колорног вида на ortho-rater-у, сви кандидати који имају испаде ових функција морају се проверити тестом на псеудоизохроматским таблицама за испитивање колорног вида (Ishiara, Stilling) и тестовима за стереоскопски вид (Titmus, Lang, Randot). Ова се провера врши пре дефинитивног мишљења, тј. савета на нивоу професионалне оријентације. Ознака са звездом (*) упућује да је за ове образовне профиле потребан комплетан офталмолошки преглед. Пример за то су образовни профили који захтевају нормалну адаптацију на таму (стражари са ношењем оружја, радна места у рударској јами и друга).

б – нормалан слух: нормалан слух на нивоу говорне комуникације; кандидат може без тешкоћа да комуницира са својом околином и да чује звучне сигнале и упозорења на опасност.

б1 – нормалан слух*: кандидат чује све звучне фреквенције од 1 до 20 дБ. Ознака са звездом (*) упућује да је за ове образовне профиле потребна аудиометрија.

ц1 – нормална функција равнотеже: кандидат може да се креће без тешкоћа. Неће се узимати у обзир оштећења чула и центра за равнотежу која немају утицаја на кретање.

ц2 – нормална функција равнотеже*: ознака са звездом упућује да је за поједине образовне профиле потребан преглед специјалисте ОРЛ и вестибуларни тест (у случајевима када се рад у том образовном профили обавља на незаштићеним висинама или на тлу са могућношћу пада у јаме, у ископе и слично).

д1 – нормална функција горњих екстремитета: подразумева очувану активну покретљивост свих зглобова горњих екстремитета до физиолошких амплитуда.

д2 – нормална функција доњих екстремитета: подразумева очувану активну покретљивост свих зглобова доњих екстремитета до физиолошких амплитуда.

д3 – нормална функција кичменог стуба: подразумева очувану активну покретљивост свих делова кичменог стуба до физиолошких амплитуда.

е – нормална функција кардиоваскуларног система: подразумева нормалан крвни притисак, нормалан ЕКГ налаз и одсуство срчаних мана.

ф – нормална функција респираторног система: подразумева нормалан функционални налаз на плућима. 3

г – нормална функција нервног система: подразумева одсуство епилепсије и других неуролошких поремећаја. У случају сумње на неуролошко обољење потребан је неуролошки преглед.

х – нормална функција ендокриног система: функција ендокриних жлезда је у границама нормале.

и – нормална функција јетре: нормалне вредности билирубина и трансминазе.

к – нормална функција бубрега: нормалан налаз целокупног прегледа урина.

л – нормална функција хематопоезног система: леукоцити, леукоцитарна формула, еритроцити и тромбоцити су у нормалним границама.

м – одсуство алергијских манифестација: у анамнези и извештају лекара школског диспанзера нема података о алергијским манифестацијама.

ШУМАРСТВО И ОБРАДА ДРВЕТА

3. Тапетар – декоратер: а1-а2-а4-д1-д2-д3-е-ф-г-м

4. Шумарски техничар: а1-а2-а4-д1-д2-д3-е-ф-г

5. Техничар за пејзажну архитектуру: а1-а2-а4-д1-д2-д3

8. Столар: а1-а2-а6-б-ц2-д1-д2-д3-е-ф-г

9. Техничар за обликовање намештаја и ентеријера: а1-а2-б-ц1-д1-д2-д3-е-ф-г

10. Техничар за ловство и рибарство – оглед: а1-а2-б1-ц2-д1-д2-д3-е-ф-г-н

ХЕМИЈА, НЕМЕТАЛИ И ГРАФИЧАРСТВО

6. Техничар штампе: а1-а5-д1-д2-д3

8. Техничар припреме графичке производње: а1-а5-д1-д2-д3

10. Фотограф: а1-а2-а5-д1-д2

14. Техничар за обликовање графичких производа: а1-а5-д1-д2-д3

15. Техничар за графичку припрему: а1-а5-д1-д2-д3

ТЕКСТИЛСТВО И КОЖАРСТВО

8. Моделар одеће: а1-а5-д1-д2-д3-м

12. Техничар дизајна одеће: а1-а5-д1-д2-д3-м

13. Модни кројач: а1-а5- д1-д2-д3-м

ГЕОДЕЗИЈА И ГРАЂЕВИНАРСТВО

4. Декоратер зидних површина: а1-а2-а5-а6-б-ц1-д1-д2-д3-е-ф-л-х-г-м

9. Руковалац грађевинском механизацијом: а1-а2-а4-а7-а6-б-ц1-д1-д2-д3-е-ф-г-х
10. Геодетски техничар – геометар: а1-а2-а6-д1-д2-д3-е-ф-г
11. Грађевински техничар за нискоградњу: а1-а2-а6-б-ц1-д1-д2-д3-е-ф-г-х
12. Грађевински техничар за хидроградњу: а3-а7-а6-б-ц1-д1-д2-д3-е-ф-л-г-х
17. Архитектонски техничар: а1-а2- а4-ц1-д1-д2-д3-е-ф
19. Техничар за одржавање објеката – оглед: а1-а2-б-ц1-д1-д2-д3-е-ф-г-х

BODOVI ZA UPIS 2018/2019 .

Profil	Broj mesta	Minimalan broj bodova
Geodetski tehničar - geometar	30	—
Arhitektonski tehničar	60	—
Građevinski tehničar	30	—
Građevinski tehničar za hidrogradnju	30	—
Modni krojač	30	—
Tehničar za pejzažnu arhitekturu	30	—
Dekorater zidnih površina	15	—
Rukovalac građevinskom mehanizacijom	15	—
Tehničar za oblikovanje nameštaja i enterijera	30	—
Šumarski tehničar	30	—
Stolar	15	—
Tapetar - dekorater	15	—
Tehničar štampe	30	—
Fotograf	30	—
Tehničar za grafičku pripremu	30	—
Tehničar oblikovanja grafičkih proizvoda	30	—
Modelar odeće	30	—
Tehničar dizajna odeće	30	—

BODOVI ZA UPIS 2017/18.

Profil	Broj mesta	Minimalan broj bodova
Geodetski tehničar - geometar	30	78.35
Arhitektonski tehničar	60	78.69
Građevinski tehničar za niskogradnju	30	66.47
Građevinski tehničar za hidrogradnju	30	56.38
Tehničar za održavanje objekata - ogled	24	55.90
Tehničar za pejzažnu arhitekturu	30	74.05
Dekorater zidnih površina	15	39.68
Rukovalac građevinskom mehanizacijom - dualno	15	43.88
Tehničar za oblikovanje nameštaja i enterijera	30	65.62
Šumarski tehničar	30	60.44
Stolar	15	49.19
Tapetar - dekorater	15	36.60
Tehničar štampe	30	67.75
Fotograf	30	78.14
Tehničar za grafičku pripremu	30	75.10
Tehničar oblikovanja grafičkih proizvoda	30	73.25
Modelar odeće	30	56.84
Tehničar dizajna odeće	30	67.30

BODOVI ZA UPIS 2016/17.

Profil	Broj mesta	Minimalan broj bodova
Geodetski tehničar – geometer	30	78.24
Arhitektonski tehničar	60	76.31
Građevinski tehničar za niskogradnju	30	66.65
Građevinski tehničar za hidrogradnju	30	55.05
Tehničar za održavanje objekata – ogled	24	52.64
Tehničar za pejzažnu arhitekturu	30	72.78
Tehničar za oblikovanje nameštaja i enterijera	30	66.14
Tehničar za lovstvo i ribarstvo – ogled	20	58.62
Šumarski tehničar	30	59.24
Stolar	15	47.56
Tapetar – dekorater	15	37.61
Tehničar štampe	30	65.38
Fotograf	30	77.40
Tehničar za grafičku pripremu	30	72.96
Tehničar oblikovanja grafičkih proizvoda	30	71.54
Modelar odeće	30	52.55
Tehničar dizajna odeće	30	67.81

ДОКУМЕНТАЦИЈА ПОТРЕБНА ЗАУПИС :

- ИЗВОД ИЗ МАТИЧНЕ КЊИГЕ РОЂЕНИХ
- ПОПУЊЕН ОБРАЗАЦ ПРИЈАВЕ ЗА УПИС У СРЕДЊУ ШКОЛУ
- СВЕДОЧАНСТВО О ЗАВРШЕНОЈ ОСНОВНОЈ ШКОЛИ
- СВЕДОЧАНСТВА ПОСЛЕДЊА ТРИ РАЗРЕДА ОСНОВНЕ ШКОЛЕ
- УВЕРЕЊЕ О ПОЛОЖЕНОМ ЗАВРШНОМ ИСПИТУ
- ЛЕКАРСКО УВЕРЕЊЕ ЗА УПИС У СРЕДЊУ ШКОЛУ (НИЈЕ ПОТРЕБНО ЗА СВА ЗАНИМАЊА)

МЕЂУПРЕДМЕТНЕ КОМПЕТЕНЦИЈЕ

1. Компетенција за целоживотно учење

Ученик уме да планира време за учење и да организује процес учења и управља њим, активно конструише знање; уочава структуру градива, активно селекује познато од непознатог, битно од небитног; уме да резимира и елаборира основне идеје,

Ефикасно користи различите стратегије учења, прилагођава их природи градива и циљевима учења, Познаје различите врсте текстова и уме да изабере адекватну стратегију читања, Разликује чињенице од интерпретација, ставова, веровања и мишљења; препознаје и продукује аргументацију за одређену тезу, разликује аргументе према снази и релевантности, Уме да процени сопствену успешност у учењу; идентификује тешкоће у учењу и зна како да их превазиђе

2. Комуникација

Активно доприноси неговању културе дијалога, уважавању и неговању различитости и поштовању основних норми комуникације, Ученик познаје специфичне карактеристике различитих модалитета комуникације (усмена и писана, непосредна и посредована комуникација, нпр. телефоном, преко интернета), Уме јасно да искаже одређени садржај, усмено и писано, и да га прилагоди захтевима и карактеристикама ситуације: поштује жанровске карактеристике, ограничења у погледу дужине, намену презентације и потребе аудиторијума, Уважава саговорника – реагује на садржај комуникације, а не на личност саговорника; идентификује позицију (тачку гледишта) саговорника и уме да процени адекватност аргументације и контрааргументације за ту позицију, У ситуацији комуникације, изражава своје ставове, мишљења, осећања, вредности и идентитете на позитиван, конструктиван и аргументован начин како би остварио своје циљеве и проширио разумевање света, других људи и заједница, Ученик користи на одговарајући и креативан начин језик и стил комуникације који су специфични за поједине научне, техничке и уметничке дисциплине

3. Рад с подацима и информацијама

Зна да је за разумевање догађаја и доношење компетентних одлука потребно имати релевантне и поуздане податке, Уме да пореди различите изворе и начине добијања података, да процењује њихову поузданост и препозна могуће узроке грешке, Користи табеларни и графички приказ података и уме да овако приказане податке чита, тумачи и примењује, Користи информационе технологије за чување, презентацију и основну обраду података, Зна разлику између података и њиховог тумачења, зна да исти подаци, у зависности од контекста, могу имати различита тумачења и да тумачења могу да буду пристрасна., Разуме разлику између јавних и приватних података, зна које податке може да добије од надлежних институција и користи основна правила чувања приватности података

4. Дигитална компетенција

Уме да претражује, процењује релевантност и поузданост, анализира и систематизује информације у електронском облику користећи одговарајућа ИКТ средства (уређаје, софтверске производе и електронске услуге), Изражава се у електронском облику коришћењем одговарајућих ИКТ средстава, укључујући

мултимедијално изражавање и изражавање са елементима формално дефинисаних нотација карактеристичних за коришћена ИКТ средства (нпр. адресе, упити, команде, формуле, процедуре и сл. изражене у одговарајућој нотацији), Помоћу ИКТ уме да представи, организује, структурира и форматира информације користећи на ефикасан начин могућности датог ИКТ средства, Приликом решавања проблема уме да одабере одговарајућа ИКТ средства, као и да прилагоди начин решавања проблема могућностима тих ИКТ средстава, Ефикасно користи ИКТ за комуникацију и сарадњу, Препознаје ризике и опасности при коришћењу ИКТ и у односу на то одговорно поступа

5. Решавање проблема

Испитујући проблемску ситуацију, ученик идентификује ограничења и релевантне карактеристике проблемске ситуације и разуме како су оне међусобно повезане, Ученик проналази/осмишљава могућа решења проблемске ситуације, Ученик упоређује различита могућа решења проблемске ситуације преко релевантних критеријума, уме да објасни шта су предности и слабе стране различитих решења и да се определи за боље решење, Ученик припрема примену изабраног решења, прати његову примену усклађујући се са новим сазнањима које стиче током примене датог решења и успева да реши проблемску ситуацију, Ученик вреднује примену датог решења, идентификује његове добре и слабе стране и формулише препоруке за наредно искуство са истим или сличним проблемским ситуацијама

6. Сарадња

Конструктивно, аргументовано и креативно доприноси раду групе, усаглашавању и остварењу заједничких циљева, Доприноси постизању договора о правилима заједничког рада и придржава их се током заједничког рада, Активно слуша и поставља релевантна питања поштујући саговорнике и сараднике, а дискусију заснива на аргументима, Конструктивно доприноси решавању разлика у мишљењу и ставовима и при томе поштује друге као равноправне чланове групе, Ангажује се у реализацији преузетих обавеза у оквиру групног рада на одговоран, истрајан и креативан начин, Учествује у критичком, аргументованом и конструктивном преиспитивању рада групе и доприноси унапређењу рада групе

7. Одговорно учешће у демократском друштву

Активно учествује у животу школе и заједнице тако што поштује друге учеснике као једнако вредне аутономне особе и њихова људска и мањинска права и тако што се супротставља различитим формама насиља и дискриминације, Својим активностима у школи и заједници афирмише дух толеранције, равноправности и дијалога, Критички и аргументовано учествује у разматрању отворених питања за која је заинтересован поштујући разлике у мишљењу и интересима и даје лични допринос постизању договора, Има осећање припадности одређеним културним заједницама,

локалној заједници, региону у којем живи, ширем друштву, држави Србији и међународним организацијама у које је Србија укључена, Изражава на афирмативан начин свој идентитет и поштује другачије културе и традиције и тако доприноси духу интеркултуралности, На изборима уме да се определи за политичке идеје и програме за које сматра да на најбољи начин доприносе остварењу личне и друштвене добити и поштује право других на другачије опредељење, Залаже се за солидарност и учествује у хуманитарним активностима

8. Одговоран однос према здрављу

Познаје основне састојке хране и промене које утичу на њен квалитет; разуме значај правилне исхране и адекватне прераде хране за очување здравља, Познаје карактеристике основних заразних болести, њихове изазиваче и мере превенције, Разуме значај лекова и правилног начина њихове употребе за очување здравља, Познаје могуће последице коришћења никотина, алкохола и других психоактивних супстанци, Бира стил живота имајући на уму добре стране и ризике тог избора (нпр. активно бављење спортом, вегетаријанска исхрана), Уме да пружи прву помоћ

9. Одговоран однос према окоolini

Разуме концепт здравог и безбедног окружења (вода, ваздух, земљиште) за живот људи и спреман је да се активно ангажује у заштити и унапређењу квалитета живота у заједници, Показује разумевање и спремност за ангажовање у заштити природе и управљању ресурсима тако да се не угрожава могућност будућих генерација да задовоље своје потребе, Процењује ризике и користи од употребе неких супстанци по околинину и здравље људи и одговорно поступа са њима (правилно их складишти и одлаже отпад), Познаје факторе који утичу на загађење земљишта, воде и ваздуха, разуме и предвиђа последице њихове употребе, Увиђа предности и недостатке коришћења различитих извора енергије, Разуме значај и користи могућности рециклирања

**НЕДЕЉНИ И ГОДИШЊИ
ФОНД ЧАСОВА
ОБАВЕЗНИХ И ИЗБОРНИХ
ПРЕДМЕТА ПО
ОБРАЗОВНИМ
ПРОФИЛИМА И
РАЗРЕДИМА**

ГЕОДЕЗИЈА И ГРАЂЕВИНАРСТВО

ЧЕТВОРОГОДИШЊЕ ШКОЛОВАЊЕ
АРХИТЕКТОНСКИ ТЕХНИЧАР (A11, A12, A21)

Дужности – стручне компетенције:

- Разрада пројектне и техничке документације
- Припрема пројекта организације грађења
- Организовање припремних радова на градилишту
- Организовање послова на изградњи објеката
- Вођење градилишне документације
- Припрема техничке документације и послова за управни поступак
- Припрема процене вредности објеката високоградње

ЛИСТА ИЗБОРНИХ ПРЕДМЕТА ПО РАЗРЕДИМА

	I	II	III	IV
Изборни предмети предвиђени Законом				
1. грађанско васпитање / верска настава	1	1	1	1
Изборни предмети предвиђени Програмом огледа				
1. Основе нискоградње *			2	2
2. Основе комуналне хидротехнике*			2	2
3. Савремена архитектура *			1	1
4. Просторна композиција *			1	1
5. Ентеријери				2
6. перспектива **				2
7. Енергетска ефикасност објеката				2
8. Изабрана поглавља математике			2	2
9. логика са етиком *			2	2
10. историја (одабране теме) *			2	2
11. екологија и заштита животне средине *			1	1

12. музичка култура *			1	1
-----------------------	--	--	---	---

*ученик бира предмете само у једној години

**подела одељења на групе

Подела одељења на групе

разред	предмет/модул	Годишњи фонд часова			Број ученика у групи -до
		вежбе	Практична настава	настава у блоку	
I	Нацртна геометрија и техничко цртање	70		30	15
	Грађевинске конструкције	70		18	15
	Грађевински материјали			12	15
	Рачунарство и информатика	70			15
II	Нацртна геометрија и техничко цртање	68		30	15
	Грађевинске конструкције	102		30	15
	Слободоручно цртање	68			15
II	Апликативни рачунарски програми	136			15
	Статика и отпорност материјала	68			15
	Основе геодезије			30	15
III	Грађевинске конструкције	68			15
	Апликативни рачунарски програми	68			15
	Статика и отпорност материјала	34			15
III	Технологија грађевинских радова	34		30	15
	Армиранобетонске конструкције	68			15
	Разрада пројеката	68		60	15
IV	Технологија грађевинских радова	62		60	15
	Разрада пројеката	93			15
	Армиранобетонске конструкције	62			15
	Монтажне конструкције	62			15

IV	Кућне инсталације	62			15
	Урбанизам	31		30	
	Предузетништво	31			15
	**перспектива	62			15

Остваривање школског програма по недељама

	I разред	II разред	III разред	IV разред
Разредно-часовна настава	35	34	34	31
Менторски рад (настава у блоку, пракса)	2	3	3	3
Обавезне ваннаставне активности	2	2	2	2
Матурски испит				3
Укупно радних недеља	39	39	39	39

Факултативни облици образовно-васпитног рада током школске године по разредима

	I	II	III	IV
Екскурзија	До 3 дана	До 5 дана	До 5 наставних дана	до 5 наставних дана
Језик другог народа или националне мањине са елементима националне културе	2 часа недељно			
Други страни језик	2 часа недељно			
Други предмети *	1-2 часа недељно			
Стваралачке и слободне активности ученика (хор, секције и друго)	30-60 часова годишње			
Друштвене активности – ученички парламент, ученичке задруге	15-30 часова годишње			
Културна и јавна делатност школе	2 радна дана			

Остали обавезни облици образовно-васпитног рада током школске године

	I РАЗРЕД часова	II РАЗРЕД часова	III РАЗРЕД часова	IV РАЗРЕД часова	УКУПНО часова
Час одељенског старешине	70	68	68	62	268
Додатни рад *	до 30	до 30	до 30	до 30	До 120
Допунски рад *	до 30	До 30	до 30	до 30	до 120
Припремни рад *	до 30	До 30	до 30	до 30	до 120

*Ако се укаже потреба за овим облицима рада.

ГРАЂЕВИНСКИ ТЕХНИЧАР ЗА ВИСОКОГРАДЊУ (В21, В31, В41, В42)

грађевински техничари учествују у свим пословима грађења, од планирања и припреме, преко пројектовања, до извођења грађевинских радова. Баве се пројектовањем стамбених зграда, хотела, школа, позоришта, пословних, привредних и спортских објеката. Ученици се оспособљавају да разрађују пројекте високоградње, урбанистичке конзервације и ревитализације, организују изградњу и воде документацију при извођењу објеката, раде анализу цена – предмер и предрачун радова за објекат. На часовима Макетарства материјализују цртеж. Макетарство доприноси просторном вођењу - сагледавању пројеката. Уједно се учи и занат, естетика и конструкција.

Вежбе се остварују са групама које броје 15-17 ученика у следећим предметима: ТЕХНИЧКО ЦРТАЊЕ, НАЦРТНА ГЕОМЕТРИЈА, ПРИМЕНА РАЧУНАРА У ГРАЂЕВИНАРСТВУ, ОРГАНИЗАЦИЈА ГРАЂЕЊА.

Предмет РАЗРАДА ПРОЈЕКТАТА, БЕТОН у IV разреду и КУЋНЕ ИНСТАЛАЦИЈЕ остварују се поделом одељења на две групе ученика, у току читаве школске године.

Предмет ПРАКТИЧНА НАСТАВА и МАКЕТАРСТВО у блоку реализује се поделом одељења на две групе ученика, у току читаве школске године.

Вежбе и настава у блоку за ГРАЂЕВИНСКЕ КОНСТРУКЦИЈЕ И ЛИКОВНУ КУЛТУРУ И ЦРТАЊЕ реализују се поделом одељења на две групе ученика, у току читаве школске године.

МАТУРСКИ ИСПИТ

Матурски испит у средњим стручним школама ученици полажу у складу са Правилником о плану и програму образовања и васпитања за заједничке предмете у стручним и уметничким школама – Садржај и начин полагања матурског испита у стручној и уметничкој школи („Службени гласник СРС - Просветни гласник”, број 6/90 и „Просветни гласник”, бр. 4/91 7/93, 17/93, 1/94, 2/94 2/95, 3/95, 8/95, 5/96, 2/02, 5/03, 10/03, 24/04, 3/05, 6/05, 11/05, 6/06, 12/06, 8/08, 1/09, 3/09, 10/09, 5/10 и 8/10).

Матурски испит се састоји из заједничког и посебног дела.

А. Заједнички део обухвата:

1. српски језик и књижевност/матерњи језик и књижевност за ученике који су наставу имали на језику народности (писмено).

Б. Посебни део обухвата:

1. матурски практични рад са усменом одбраном рада,

2. усмени испит из изборног предмета.

1. МАТУРСКИ ПРАКТИЧНИ РАД СА УСМЕНОМ ОДБРАНОМ РАДА

Практични рад обухвата разраду одређеног грађевинског пројекта или дела пројекта, израду одговарајућих графичких прилога, прорачуне одређеног конструктивног елемента и обрачуна одговарајућих позиција грађевинских радова.

Садржаји практичног рада, односно његови задаци, дефинишу се из садржаја програма стручних предмета: разрада пројеката, кућне инсталације, префабрикована градња.

Задаци треба да буду јасно формулисани, примерени захтевима образовног профила и времену за извршење.

Матурски практични рад се припрема у школи или у предузећу, односно одговарајућој установи.

Током усмене одбране рада, ученик брани практични матурски рад, даје потребна објашњења о начину израде, методама и поступцима, фазама рада, примењеном конструктивном решењу и материјалима, као и одговоре на друга питања чланова комисије која су у непосредној вези са задатком а обухватају области и проблеме који се изучавају у току школовања (бетон, организација грађења).

Практичним матурским радом и усменом одбраном рада ученик треба да покаже у коликој је мери оспособљен да стечена знања, умења и вештине примењује у самосталном обављању одређених послова из делокруга рада одговарајућег занимања, односно колико је спреман за укључивање у рад.

За вредновање резултата овог дела матурског испита треба имати у виду нарочито:

општу припремљеност кандидата да самостално примењује стечена знања, умења и вештине; какву је способност, спретност, уредност и радну дисциплину показао;

у коликој је мери показао смисао за рационалну организацију посла, примену одговарајућих метода и поступака, литературе; колико је оспособљен да у разradi конкретног задатка разуме и примени нова решења, функционална и конструктивна, о којима није учио у школи; какве је резултате рада остварио.

УСМЕНИ ИСПИТ ИЗ ИЗБОРНОГ ПРЕДМЕТА

Ученици бирају један предмета са листе утврђених изборних предмета и тај предмет полагају усмено. Предмети могу бити из групе стручних предмета или из општеобразовног подручја од значаја за даље образовање. Изборни предмети се полагају према програмима које су ученици остварили у оквиру обавезних или факултативних предмета.

Изборни предмети су: *математика, физика, страни језик, бетон, организација грађења.*

ГРАЂЕВИНСКИ ТЕХНИЧАР ЗА НИСКОГРАДЊУ

(Н11, Н21, Н31, Н41)

бави се пројектовањем и грађењем мостова, железница, тунела, путева, улица и надвожњака. Ученици се оспособљавају да разрађују пројекте и организују изградњу и да воде документацију при извођењу објеката. Потреба за изградњом путева, мостова и улица ће увек постојати па самим тим и могућност за налажење посла је велика, како после средње школе тако и након завршених студија на Пољопривредном или неком сродном факултету. Предвиђени број ученика у одељењу је 30.

Вежбе се остварују са групама које броје 15-17 ученика у следећим предметима: ТЕХНИЧКО ЦРТАЊЕ, НАЦРТНА ГЕОМЕТРИЈА, ГРАЂЕВИНСКЕ КОНСТРУКЦИЈЕ, ПРИМЕНА РАЧУНАРА У ГРАЂЕВИНАРСТВУ, МЕХАНИКА ТЛА И ФУНДИРАЊЕ, МЕТАЛНЕ И ДРВЕНЕ КОНСТРУКЦИЈЕ, ОРГАНИЗАЦИЈА ГРАЂЕЊА.

ПРАКТИЧНА НАСТАВА у вежбама и блоку реализује се поделом одељења на две групе ученика, у току читаве школске године.

Предмет МАКЕТАРСТВО у блоку реализује се поделом одељења на две групе ученика, у току читаве школске године.

Настава у блоку за ГРАЂЕВИНСКЕ КОНСТРУКЦИЈЕ И ЛИКОВНА КУЛТУРА И ЦРТАЊЕ реализује се поделом одељења на две групе ученика, у току читаве школске године.

Предмет БЕТОН у IV разреду и МОСТОВИ остварују се поделом одељења на две групе ученика, у току читаве школске године.

МАТУРСКИ ИСПИТ

Матурски испит у средњим стручним школама ученици полажу у складу са Правилником о плану и програму образовања и васпитања за заједничке предмете у стручним и уметничким школама – Садржај и начин полагања матурског испита у стручној и уметничкој школи („Службени гласник СРС - Просветни гласник”, број 6/90 и „Просветни гласник”, бр. 4/91 7/93, 17/93, 1/94, 2/94 2/95, 3/95, 8/95, 5/96, 2/02, 5/03, 10/03, 24/04, 3/05, 6/05, 11/05, 6/06, 12/06, 8/08, 1/09, 3/09, 10/09, 5/10 и 8/10).

Матурски испит се састоји из заједничког и посебног дела.

А. Заједнички део обухвата:

1. српски језик и књижевност/матерњи језик и књижевност за ученике који су наставу имали на језику народности (писмено).

Б. Посебни део обухвата:

1. матурски практични рад са усменом одбраном рада,

2. усмени испит из изборног предмета.

1. МАТУРСКИ ПРАКТИЧНИ РАД СА УСМЕНОМ ОДБРАНОМ РАДА

Практични рад обухвата разраду одређеног грађевинског пројекта или дела пројекта, израду одговарајућих графичких прилога, прорачуне одређеног конструктивног елемента и обрачуна одговарајућих позиција грађевинских радова.

Садржаји практичног рада, односно његови задаци, дефинишу се из садржаја програма стручних предмета: путеви, железнице, монтажне конструкције, мостови.

Задаци треба да буду јасно формулисани, примерени захтевима образовног профила и времену за извршење.

Матурски практични рад се припрема у школи или у предузећу, односно одговарајућој установи.

Током усмене одбране рада, ученик брани практични матурски рад, даје потребна објашњења о начину израде, методама и поступцима, фазама рада, примењеном конструктивном решењу и материјалима, као и одговоре на друга питања чланова комисије која су у непосредној вези са задатком а обухватају области и проблеме који се изучавају у току школовања (бетон, организација грађења).

Практичним матурским радом и усменом одбраном рада ученик треба да покаже у коликој је мери оспособљен да стечена знања, умења и вештине примењује у самосталном обављању одређених послова из делокруга рада одговарајућег занимања, односно колико је спреман за укључивање у рад.

За вредновање резултата овог дела матурског испита треба имати у виду нарочито:

општу припремљеност кандидата да самостално примењује стечена знања, умења и вештине; какву је способност, спретност, уредност и радну дисциплину показао;

у коликој је мери показао смисао за рационалну организацију посла, примену одговарајућих метода и поступака, литературе; колико је оспособљен да у разradi конкретног задатка разуме и примени нова решења, функционална и конструктивна, о којима није учио у школи; какве је резултате рада остварио.

УСМЕНИ ИСПИТ ИЗ ИЗБОРНОГ ПРЕДМЕТА

Ученици бирају један предмета са листе утврђених изборних предмета и тај предмет полагају усмено. Предмети могу бити из групе стручних предмета или из општеобразовног подручја од значаја за даље образовање. Изборни предмети се полагају према програмима које су ученици остварили у оквиру обавезних или факултативних предмета.

Изборни предмети су: *математика, физика, страни језик, бетон, организација грађења.*

ГРАЂЕВИНСКИ ТЕХНИЧАР ЗА ХИДРОГРАДЊУ

(X11, X21, X31, X41)

бави се проблемима снабдевања водом и каналисања насеља, коришћења водних снага и изградње хидроелектрана, регулисањем речних токова, наводњавањем и одводњавањем замљишта, изградњом пловник канала и пристаништа као и објеката за спорт, рекреацију и хидротерапију. Предвиђени број ученика у одељењу је 30.

Изборни предмети		ПРВИ РАЗРЕД		ДРУГИ РАЗРЕД		ТРЕЋИ РАЗРЕД		ЧЕТВРТИ РАЗРЕД	
		Н	Г	Н	Г	Н	Г	Н	Г
1.	Верска настава	1	35	1	35	1	35	1	32
2.	Грађанско васпитање	1	35	1	35	1	35	1	32

Вежбе се остварују са групама које броје 15-17 ученика у следећим предметима: ТЕХНИЧКО ЦРТАЊЕ, НАЦРТНА ГЕОМЕТРИЈА, ГРАЂЕВИНСКЕ КОНСТРУКЦИЈЕ, ПРИМЕНА РАЧУНАРА У ГРАЂЕВИНАРСТВУ, ГРАЂЕВИНСКА ХИДРАУЛИКА, МЕХАНИКА ТЛА И ФУНДИРАЊЕ, СНАБДЕВАЊЕ ВОДОМ И КАНАЛИСАЊЕ НАСЕЉА, КОРИШЋЕЊЕ ВОДЕНИХ СНАГА и ОРГАНИЗАЦИЈА ГРАЂЕЊА.

У IV разреду предмети: БЕТОН, РЕГУЛАЦИЈА РЕКА и УНУТРАШЊИ ПЛОВНИ ПУТЕВИ И ПРИСТАНИШТА, остварују се поделом одељења на две групе ученика, у току читаве школске године.

Предмет ПРАКТИЧНА НАСТАВА и ПРАКСА НА ХИДРОТЕХНИЧКИМ ОБЈЕКТИМА у блоку реализује се поделом одељења на две групе ученика, у току читаве школске године.

Настава у блоку за ГРАЂЕВИНСКЕ КОНСТРУКЦИЈЕ реализује се поделом одељења на две групе ученика, у току читаве школске године.

Остваривање школског програма по недељама:

	I разред	II разред	III разред	IV разред
--	----------	-----------	------------	-----------

Разредно-часовна настава	35	35	35	32
Настава у блоку	2	2	2	2
Обавезне ваннаставне активности	2	2	2	2
Матурски испит				1
Укупно радних недеља	39	39	39	39

Остали обавезни облици образовно-васпитног рада током школске године

	I РАЗРЕД часова	II РАЗРЕД часова	III РАЗРЕД часова	IV РАЗРЕД часова	УКУПНО часова
Час одељенског старешине	до 70	До 70	до 70	до 64	до 278
Додатни рад *	до 30	До 30	до 30	до 30	До 120
Допунски рад *	до 30	До 30	до 30	до 30	до 120
Припремни рад *	до 30	До 30	до 30	до 30	до 120

*Ако се укаже потреба за овим облицима рада

Факултативни облици образовно-васпитног рада током школске године по разредима

	I	II	III	IV
Екскурзија	1-2 дана	2-3 дана	3-4 дана	до 5 дана
Језик другог народа или националне мањине са елементима националне културе	2 часа недељно			
Други страни језик	2 часа недељно			
Други предмети *	1-2 часа недељно			
Стваралачке и слободне активности ученика (хор, секције и друго)	30-60 часова годишње			
Друштвене активности – ученички парламент, ученичке задруге	15-30 часова годишње			
Културна и јавна делатност школе	2 радна дана			

*Поред наведених предмета школа може да организује, у складу са одређењима ученика, факултативну наставу из предмета који су утврђени наставним планом других образовних профила истог или другог подручја рада, као и у наставним плановима гимназије, или по програмима који су претходно донети

МАТУРСКИ ИСПИТ

Матурски испит у средњим стручним школама ученици полажу у складу са Правилником о плану и програму образовања и васпитања за заједничке предмете у стручним и уметничким школама – Садржај и начин полагања матурског испита у стручној и уметничкој школи („Службени гласник СРС - Просветни гласник”, број 6/90 и „Просветни гласник”, бр. 4/91 7/93, 17/93, 1/94, 2/94 2/95, 3/95, 8/95, 5/96, 2/02, 5/03, 10/03, 24/04, 3/05, 6/05, 11/05, 6/06, 12/06, 8/08, 1/09, 3/09, 10/09, 5/10 и 8/10).

Матурски испит се састоји из заједничког и посебног дела.

А. Заједнички део обухвата:

1. српски језик и књижевност/матерњи језик и књижевност за ученике који су наставу имали на језику народности (писмено)

Б. Посебни део обухвата:

1. матурски практични рад са усменом одбраном рада,
усмени испит из изборног предмета.

1. МАТУРСКИ ПРАКТИЧНИ РАД СА УСМЕНОМ ОДБРАНОМ РАДА

Практични рад обухвата разраду одређеног грађевинског пројекта или дела пројекта, израду одговарајућих графичких прилога, прорачуне одређеног конструктивног елемента и обрачуна одговарајућих позиција грађевинских радова.

Садржаји практичног рада, односно његови задаци, дефинишу се из садржаја програма стручних предмета:

- хидротехничке мелиорације,
- унутрашњи пловни путеви и пристаништа,
- регулација река,
- снабдевање водом и каналисање насеља и зграда,
- коришћење водних снага.

Матурски практични рад се припрема у школи или у предузећу, односно одговарајућој установи.

Током усмене одбране рада, ученик брани практични матурски рад, даје потребна објашњења о начину израде, методама и поступцима, фазама рада, примењеном конструктивном решењу и материјалима, као и одговоре на друга питања чланова

комисије која су у непосредној вези са задатком а обухватају области и проблеме који се изучавају у току школовања (бетон, организација грађења).

Практичним матурским радом и усменом одбраном рада ученик треба да покаже у коликој је мери оспособљен да стечена знања, умења и вештине примењује у самосталном обављању одређених послова из делокруга рада одговарајућег занимања, односно колико је спреман за укључивање у рад.

За вредновање резултата овог дела матурског испита треба имати у виду нарочито:

општу припремљеност кандидата да самостално примењује стечена знања, умења и вештине; какву је способност, спретност, уредност и радну дисциплину показао;

у коликој је мери показао смисао за рационалну организацију посла, примену одговарајућих метода и поступака, литературе; колико је оспособљен да у разradi конкретног задатка разуме и примени нова решења, функционална и конструктивна, о којима није учио у школи; какве је резултате рада остварио.

УСМЕНИ ИСПИТ ИЗ ИЗБОРНОГ ПРЕДМЕТА

Ученици бирају један предмета са листе утврђених изборних предмета и тај предмет полажу усмено. Предмети могу бити из групе стручних предмета или из општеобразовног подручја од значаја за даље образовање. Изборни предмети се полажу према програмима које су ученици остварили у оквиру обавезних или факултативних предмета.

Изборни предмети су: математика, физика, страни језик, бетон, организација грађења

ГЕОДЕТСКИ ТЕХНИЧАР – ГЕОМЕТАР

(ГЕО11, ГЕО21, ГЕО31, ГЕО41)

Геодетски техничар се бави премером терена и израдом геодетских и катастарских планова и извршава друге радове у оквиру катастра непокретности и инжењерско-техничких послова као што су просторно планирање, урбанизам, грађевинарство, саобраћај, рударство и геологија, енергетика, пољопривреда, шумарство, водопривреда, машинство и сл. Могућност даљег школовања геодетски, грађевински и други сродни технички факултети, правни, економски и др. и високе школе.

A2: Листа изборних предмета према програму образовног профила

Р.б.	Листа изборних предмета	Разред			
		I	II	III	IV
Стручни предмети – обавезно се бира бар у једном разреду					
1.	Основи грађевинарства		2		
2.	Организација геодетских радова			2	
3.	Картографија			2	
4.	Геодезија у инжењерским радовима				2

B2: листа изборних предмета према програму образовног профила

Р.б.	Листа изборних предмета	Разред			
		I	II	III	IV
Општеобразовни предмети					
1.	Други страни језик		2	2	2
2.	Изборни спорт		2	2	2
3.	Историја (одабране теме)		2	2	2

4.	Филозофија				2
5.	Логика са етиком			2	
6.	Изабрана поглавља математике			2	
7.	Физика			2	2
8.	Биологија			2	
9.	Ликовна култура		2	2	2
10.	Музичка култура		2	2	2
11.	Изабрана поглавља математике				2

Остваривање школског програма по недељама

	I разред	II разред	III разред	IV разред
Разредно-часовна настава	35	35	35	32
Менторски рад (настава у блоку, пракса)	2	2	2	2
Обавезне ваннаставне активности	2	2	2	2
Матурски испит				3
Укупно радних недеља	39	39	39	39

Остали обавезни облици образовно-васпитног рада током школске године

	I РАЗРЕД часова	II РАЗРЕД часова	III РАЗРЕД часова	IV РАЗРЕД часова	УКУПНО часова
Час одељенског старешине	до 70	До 70	до 70	до 64	до 278
Додатни рад *	до 30	До 30	до 30	до 30	До 120
Допунски рад *	до 30	До 30	до 30	до 30	до 120
Припремни рад *	до 30	До 30	до 30	до 30	до 120

*Ако се укаже потреба за овим облицима рада

Факултативни облици образовно-васпитног рада током школске године по разредима

	I	II	III	IV

Екскурзија	1-2 дана	2-3 дана	3-4 дана	до 5 дана
Језик другог народа или националне мањине са елементима националне културе	2 часа недељно			
Други страни језик	2 часа недељно			
Други предмети *	1-2 часа недељно			
Стваралачке и слободне активности ученика (хор, секције и друго)	30-60 часова годишње			
Друштвене активности – ученички парламент, ученичке задруге	15-30 часова годишње			
Културна и јавна делатност школе	2 радна дана			

*Поред наведених предмета школа може да организује, у складу са одређењима ученика, факултативну наставу из предмета који су утврђени наставним планом других образовних профила истог или другог подручја рада, као и у наставним плановима гимназије, или по програмима који су претходно донети

Подела одељења у групе

Разред	предмет/модул	Годишњи фонд часова			Број ученика у групи -до
		вежбе	Практична настава	настава у блоку	
I	Рачунарство и информатика	70			12
	Нацртна геометрија	35			12
	Техничко цртање	70			12
	Геодетска мерења и рачунања	140		60	12
II	Техничко цртање	70			12
	Геодетска мерења и рачунања	280		60	12
	Техничка обрада у премеру	70			12
III	Геодетска мерења и рачунања	210		60	12

	Техничка обрада у премеру	70			12
	Геодетски планови	35			
	Катастар непокретности и уређење земљишне територије	35			
IV	Геодетска мерења и рачунања	128		60	12
	Техничка обрада у премеру	64			12
	Геодетски планови	32			12
	предузетништво	64			12

ТЕХНИЧАР ЗА ОДРЖАВАЊЕ ОБЈЕКТА – ОГЛЕД (O11, O21, O31, O41)

Ћаци који се изборе за место у овим огледним одељењима биће способни, након четворогодишње наставе, за техничко одржавање објеката и инсталација у објектима високоградње. По завршеном програму и очекиваним исходима стручног образовања, моћи ће да чувају, читају и тумаче документацију о пројектима, воде атестне и гарантне документације које се односе на објекат, инсталације и уграђену опрему. Такође, биће способни да воде евиденцију о радовима и израђују пратећу документацију (ту спада грађевинска књига, дневник, цртежи и скице изведеног стања, прављење записника...). Предвиђено је да обрађују и документацију у комуналним установама и органима управе дапредају захтеве, пријаве, налоге, овлашћења. По изласку из школе ови техничари ће моћи и да уочавају оштећења на конкструкцији или деловима објекта, а требало би да имају и стручно око за проналажење и отклањање кварова и неправилности које искрсну на инсталацијама у објекту. Након дипломирања, кад се буду запослили, у њихов делокруг рада спадаће и контактирање сервисних служби кад приметите кварове на инсталацијама противпожарне заштите или на телефонским везама, видео надзору, алармним системима или лифтовима. Иницијативу за овај оглед покренула је Заједница геодетских и грађевинских школа Србије.

Б. Листа изборних предмета према програму образовног профила

Рб	Листа изборних предмета	РАЗРЕД			
		I	II	III	IV
Стручни предмети					
1	Основи комуналне хидротехнике		2		
2	Пејзажна архитектура				2
3	Савремено градитељство			2	
Општеобразовни предмети					
1	Аналитичка геометрија			2	
2	Примењена математика				2
3	Филозофија				2

4	Историја (одабранетеме)		2		
5	Музичкакултура		1		
6	Ликовнакултура		1		
7	Физика			2	

Остали обавезни облици образовно-васпитног рада током школске године

	I РАЗРЕД часова	II РАЗРЕД часова	III РАЗРЕД часова	IV РАЗРЕД часова	УКУПНО часова
Час одељењског старешине	74	70	70	62	276
Додатни рад*	до 30	до 30	до 30	до 30	до 120
Допунски рад*	до 30	до 30	до 30	до 30	до 120
Припремни рад*	до 30	до 30	до 30	до 30	до 120

*Ако се укаже потреба за овим облицима рада

Факултативни облици образовно-васпитног рада током школске године

	I РАЗРЕД часова	II РАЗРЕД часова	III РАЗРЕД часова	IV РАЗРЕД часова
Екскурзија	до 3 дана	до 5 дана	до 5 наставних дана	до 5 наставних дана
Језик другог народа или националне мањине са елементима националне културе	2 часа недељно			
Други страни језик	2 часа недељно			
Други предмети*	1-2 часа недељно			
Стваралачке и слободне активности ученика (хор, секција и друго)	30-60 часова годишње			

Друштвене активности (ученичкипарламент, ученичкезадруге)	15-30 часова годишње
Културна и јавна делатностшколе	2 радна дана

*поред наведених предмета, школа може да организује, у складу са одређењима ученика, факултативну наставу из предмета који су утврђени наставним плановима других образовних профила истог или другог подручјаграда, наставним плановима гимназије или по програмима који су претходно донети.

Остваривање школског програма по недељама

	I РАЗРЕД часова	II РАЗРЕД часова	III РАЗРЕД часова	IV РАЗРЕД часова
Разредно часовна настава	35	35	35	32
Менторски рад (настава у блоку, пракса)	2	2	2	2
Обавезне ваннаставне активности	2	2	2	2
Матурски испит				3
Укупно радних недеља	39	39	39	39

Подела одељења у групе

Разред	предмет/модул	Годишњи фонд часова			Број ученика у групи -до
		вежбе	Практична настава	настава у блоку	
I	Рачунарство и информатика	70			12
	Нацртна геометрија са техничким цртањем	70		30	12
	Грађевинске конструкције	70			12
	Основи грађевинарства			30	12
II	Грађевинске конструкције	70			12

	Статика и отпорност материјала	35			12
	Одржавање објеката		175	60	12
III	Грађевинске конструкције	70			12
	Одржавање објеката		245	60	12
IV	Предузетништво		64		12
	Одржавање објеката		256	60	12

МАТУРСКИ ИСПИТ

Матурским испитом проверава се да ли је ученик, по успешно завршеном образовању по програму огледа за образовни профил геодетски техничар - геометар, стекао програмом прописана знања, вештине и главне стручне компетенције за занимање(а) за које се школовао у оквиру образовног профила.

Делови матурског испита су:

1. Испит из језика и књижевности на којем се ученик школовао;
2. Испит за проверу стручно–теоријских знања;
3. Матурски практични рад

У огледном наставном плану и програму за образовни профил геодетски техничар - геометар, теоријска стручна знања неопходна за обављање послова и задатака геодетског техничара - геометра, стичу се у оквиру предмета:

- Геодезија
- Примењена геодезија
- Геодетски планови
- Катастар непокретности и уређење земљишне територије
- Фотограмetriја.

Провера стручно–теоријских знања врши се завршним тестирањем у оквиру матурског испита.

Комбинација питања за завршни тест формира се од питања која се налазе у Збирци питања за завршно тестирање, а која је саставни део овог Приручника.

Збирка питања организована је у 5 области, које одговарају модулима изучаваним у оквиру наведених предмета:

1. Геодезија;
2. Примењена геодезија;
3. Геодетски планови;
4. Катастар непокретности и уређење земљишне територије;
5. Фотограмetriја.

Унутар сваке области, на основу појединачне вредности у бодовима, питања су подељена у три категорије:

1. питања чија је вредност један бод;
2. питања чија је вредност два бода;

3. питања чија је вредност три бода.

Завршни тест састоји се из укупно 50 питања. Структуру теста дефинисала је радна група коју чине наставници школа у којима се оглед реализује.

Центар на основу утврђене структуре, формира тест и доставља га у електронској форми школама у којима се матурски испит реализује, 24 сата пре датума утврђеног за полагање теста.

- Избор питања за тест врши Центар, према наведеној структури.
- Лице задужено за техничку припрему теста у школи, обавља све припреме и умножава тест. Број копија већи је за три од броја ученика, како би сваки члан комисије добио по један примерак теста. Припремљени тестови се пакују у два коверта (један са тестовима за ученике, а други са 3 примерка за комисију која ће прегледати тест) који се затварају, печате и чувају у каси школе до почетка испита. За сигурност тестова, одговоран је директор школе.
- На дан испита, пола сата пре почетка, отвара се запечаћен коверат за ученике и задужују наставници дежурни током тестирања.
- Израда теста траје два сата. Током израде теста, сваки ученик седи сам у клупи. У учионици, где се врши тестирање, дежурају по два наставника друштвене групе предмета
- Тестове прегледа трочлана комисија, коју чине наставници стручних предмета, а према кључу достављеном из Центра за стручно и уметничко образовање. Сваки тест прегледају сва три члана комисије, о чему сведоче својим потписима на тесту.
- Тачним се сматрају само потпуни одговори на питања. Непотпуни одговори или преправљани одговори на питања сматрају се нетачним и не доносе бодове ученику у укупном збиру.
- На основу скале за превођење бодова у успех, комисија утврђује нумеричку оцену, коју уноси на предвиђено место на обрасцу теста, збирни и у појединачни записник.
- По завршетку теста, на огласној табли школе, објављује се кључ теста. Најкасније у року од 24 сата објављују се резултати тестирања на огласној табли школе.
- Ученик има право на приговор, најкасније у року од 24 сата по објављивању резултата тестирања. Приговор подноси Испитном одбору, који је дужан да приговор размотри и извести ученика о резултатима у року од 24 сата.
- Тест је саставни део записника о полагању матурског испита.

Матурски практичан рад реализује се у школи и просторима где се налазе радна места и услови за које се ученик образовао у току свог школовања.

На матурском практичном раду ученик извршава три радна задатка. Број радних задатака одговара броју програмом прописаних главних стручних компетенција а то су:

- прикупљање и обележавање података на терену коришћењем одговарајућег прибора и метода рада (мерење углова, дужина и висинских разлика);

- израда и одржавање катастра непокретности;
- израда геодетских планова са хоризонталном и веретикалном представом терена.

Стручно веће наставника стручних предмета школе формира листу комбинација радних задатака на основу листе понуђене од стране Центра. Листа се формира у складу са могућностима реализације и специфичностима образовања. Број комбинација мора бити за 10% већи од броја ученика који полажу матурски испит у једној школи.

Ученик извлачи комбинацију радних задатака најкасније два дана пре почетка испита. Ученик бира једну од понуђених комбинација, без права замене.

Комисију за оцењивање чине најмање три члана и три заменика, које именује директор школе.

Структура комисије:

- два наставника стручних предмета за дати образовни профил, од којих је један председник комисије
- представник послодаваца – стручњак у датој области – кога предлаже Унија послодаваца Србије у сарадњи са одговарајућим пословним удружењима, Привредном комором Србије и Центром.

Базу података о члановима испитних комисија води Центар

Оцену о стеченим стручним компетенцијама даје испитна комисија.

Сваки члан комисије пре испита добија листе за оцењивање радних задатака у оквиру одабране комбинације, а председник комисије и збирни образац за оцењивање, који је саставни део овог Приручника. У збирне обрасце за оцењивање се пре штампања уносе општи подаци о школи.

Пре почетка практичног дела испита чланови испитне комисије прегледају и оцењују писану припрему за израду радног задатка, која чини саставни део матурског практичног рада.

Сваком ученику се обезбеђују једнаки услови за почетак обављања радног задатка.

Време израде радног задатка је дефинисано у сваком задатку појединачно и контролишу га сви чланови комисије.

На основу појединачних оцена (броја бодова) свих чланова, који се уносе у збирни образац за оцењивање радног задатка на матурском практичном раду, комисија утврђује просечан број бодова за сваки радни задатак.

Укупан број бодова који ученик оствари на матурском практичном раду једнак је збиру постигнутих бодова на свим радним задацима. Укупан број бодова преводи се у успех.

ТРОГОДИШЊЕ ШКОЛОВАЊЕ

ТЕКСТИЛСТВО И КОЖАРСТВО

ЧЕТВОРОГОДИШЊЕ ШКОЛОВАЊЕ

ТЕХНИЧАР ДИЗАЈНЕР ОДЕЋЕ

(Т13, Т23, Т33, Т43)

ТЕХНИЧАР ДИЗАЈНЕР ПРОИЗВОДА ОД КОЖЕ

(К42)

ПРВИ РАЗРЕД

Р.Б	ПРЕДМЕТ	недељно			годишње			Настава у блоку
		Т	В	ПН	Т	В	ПН	
1.	српски језик и књижевност	3			111			
2.	страни језик	2			74			
3.	физичко васпитање	2			74			
4.	Математика	2			74			
5.	Рачунарство и информатика		2			74		
6.	Историја	2			74			
7.	Ликовна култура				37			
8.	Физика	2			74			
9.	Хемија	2			74			
10.	Географија	2			74			
11.	Биологија	2			74			
12.	Цртање и сликање		3			111		
13.	Историја дизајна производа од коже	2			74			
14.	Теорија форме		2			74		
15.	Кожарски материјали	2			74			
16.	изборни предмет предвиђен Законом	1			37			

ДРУГИ РАЗРЕД

Р.Б	ПРЕДМЕТ	недељно			годишње			Настава у блоку
		Т	В	ПН	Т	В	ПН	
1.	српски језик и књижевност	3			102			
2.	страни језик	2			68			
3.	физичко васпитање	2			68			
4.	Математика	2			68			
5.	Цртање и сликање		3			102		
6.	Кожарски материјали	1	2		34	68		
7.	Основи дизајна коже		2			68		
8.	Дизајн производа од коже		3				102	30
9.	Технологија производа од коже	2			68			
10.	Конструкција и моделовање производа од коже		2			68		30
11.	Практична настава			7			238	30
12.	изборни предмет предвиђен Законом	1			34			

ТРЕЋИ РАЗРЕД

Р.Б	ПРЕДМЕТ	недељно			годишње			Настава у блоку
		Т	В	ПН	Т	В	ПН	
1.	српски језик и књижевност	3			102			
2.	страни језик	2			68			
3.	физичко васпитање	2			68			
4.	Математика	2			68			
5.	Цртање и сликање		3			102		
6.	Дизајн производа од коже		3			102		30
7.	Технологија производа од коже	2			68			
8.	Конструкција моделовања производа од коже		3			102		30
9.	Практична настава			9			306	30
10.	Изборни предмет предвиђен програмом образовног профила	2			68			
11.	изборни предмет предвиђен Законом	1			34			

ЧЕТВРТИ РАЗРЕД

Р.Б	ПРЕДМЕТ	недељно			годишње			Настава у блоку
		Т	В	ПН	Т	Г	ПН	
1.	српски језик и књижевност	3			87			
2.	страни језик	2			58			
3.	физичко васпитање	2			58			
4.	Математика	2			58			
5.	Социологија и права грађана	2			58			
5.	Дизајн производа од коже		4			116		30
6.	Технологија производа од коже	2			58			
7.	Конструкција и моделовање производа од коже	3				87		60
8.	Практична настава			7			203	60
9.	Предузетништво		2			58		
10.	Изборни предмет предвиђен програмом образовног профила	2			58			
11.	изборни предмет предвиђен Законом	1			29			

Изборни предмети предвиђени Законом

Изборни предмети	I	II	III	IV
Изборни предмети предвиђени Законом				
1. грађанско васпитање / верска настава	1	1	1	1

Листа изборних предмета према програму образовног профила

Рб	Листа изборних предмета	РАЗРЕД			
		I	II	III	IV
1	Биологија			2	
2	Историја (одабране теме)			2	2
3	Музичка култура			2	
4	Логика са етиком			2	2
5	Израда модних детаља			2	
6	Модни стилови			2	
7	Примена рачунара у дизајну*			2	2
8	Стил као концепт лепог изгледа				2
9	Естетско обликовање				2

* ученик може да бира једном у току школовања

Остали обавезни облици образовно-васпитног рада током школске године:

	I разред	II разред	III разред	IV разред
Час одељенског старешине	74	68	68	58
Додатни рад*	До 30	До 30	До 30	До 30
Допунски рад*	До 30	До 30	До 30	До 30
Припремни рад*	До 30	До 30	До 30	До 30

* ако се укаже потреба за овим облицима рада

Факултативни облици образовно-васпитног рада током школске године по разредима:

	I разред	II разред	III разред	IV Разред
Екскурзија	1-2 дана	2-3 дана	2-4 дана	4- 5 дана
Језик другог народа или националне мањине са елементима националне културе	2 часа недељно			
трећи трани језик	2 часа недељно			
Други предмети*	1 – 2 часа недељно			
Стваралачке и слободне активности ученика (хор, секције и друго)	30 -60 часова недељно			
Друштвене активности – ученички парламент, ученичке задруге	15 – 30 часова недељно			
Културна и јавна делатност школе	2 радна дана			

Остваривање школског програма по недељама:

	I разред	II разред	III разред	IV Разред
Разредно-часовна недеља	37	34	34	29
Настава у блоку		3	3	5
Обавезне ваннаставне активности	2	2	2	2
Матурски испит				3
Укупно радних недеља	39	39	39	39

Подела одељења у групе

Разред	предмет/модул	Годишњи фонд часова			Број ученика у групи -до
		вежбе	Практична настава	настава у блоку	
I	Рачунарство и информатика	74			15
	Цртање и сликање	111			10
	Теорија форме	74			10
II	Цртање и сликање	102			10
	Кожарски материјали	168			10
	Основе дизајна коже	68			10
	Дизајн производа од коже	102		30	10
	Практична настава		238	30	10
III	Цртање и сликање	102			10
	Дизајн производа од коже	102		30	10
	Конструкција и моделовање производа од коже	102		30	10
	Практична настава		306	30	10
IV	Дизајн производа од коже	116		30	10
	Конструкција и моделовање производа од коже	87		60	10
	Практична настава		203	60	10
	Предузетништво	58			15

МОДЕЛАР ОДЕЋЕ

(T12, T22, T32)

ШУМАРСТВО И ОБРАДА ДРВЕТА

ЧЕТВОРОГОДИШЊЕ ШКОЛОВАЊЕ ТЕХНИЧАР ЗА ПЕЈЗАЖНУ АРХИТЕКТУРУ (ПА11, ПА21, ПА31, ПА41)

Избором образовног профила техничар за пејзажну архитектуру опредељујете се за послове који су везани за неговање и унапређење радне и животне средине. Ради се о пословима који су уско везани за неговање и унапређење радне и животне средине. Ради се о пословима који су уско везани за шумарство, биологију, екологију, озелењавање насеља

и уређење предела. Овај образовни профил намењен је креативним ученицима наклоњеним екологију, цвећу, биљкама и уређењу предела. Ученици се оспособљавају и за коришћење савремених софтверски алата који ће има бити потребни за успешно бављење пејзажном архитектуром. Стручњаци овог профила запошљавају се у расадницима, комуналним организацијама, пољопривредним, грађевинским и пројектантским предузећима, те националним и јавним парковима и ботаничким баштама. По успешном завршетку школовања, по тренутно важећем Закону о високом образовању, могуће је студирање на било ком факултету на ком кандидат положи пријемни испи.

Изборни предмети		ПРВИ РЕЗРЕД		ДРУГИ РАЗРЕД		ТРЕЋИ РАЗРЕД		ЧЕТВРТИ РАЗРЕД	
		Н	Г	Н	Г	Н	Г	Н	Г
1.	Верска настава	1	35	1	35	1	35	1	32
2.	Грађанско васпитање	1	35	1	35	1	35	1	32

Остали обавезни облици образовно-васпитног рада током школске године:

	I разред	II разред	III разред	IV разред
Час одељенског старешине	35	35	35	32
Додатни рад*	До 30	До 30	До 30	До 30
Допунски рад*	До 30	До 30	До 30	До 30
Припремни рад*	До 30	До 30	До 30	До 30

* ако се укаже потреба за овим облицима рада

Факултативни облици образовно-васпитног рада током школске године по разредима:

	I разред	II разред	III разред	IV Разред
Екскурзија	До 3 дана	До 5 дана	До 5 наставних дана	До 5 наставних дана
Језик другог народа или националне мањине са елементима националне културе	2 часа недељно			

трећи страни језик	2 часа недељно
Други предмети*	1 – 2 часа недељно
Стваралачке и слободне активности ученика (хор, секције и друго)	30 -60 часова недељно
Друштвене активности – ученички парламент, ученичке задруге	15 – 30 часова недељно
Културна и јавна делатност школе	2 радна дана

Остваривање наставног плана и програма по недељама:

	I разред	II разред	III разред	IV Разред
Разредно-часовна настава	35	35	35	32
Настава у блоку	2	2	2	2
Обавезне ваннаставне активности	2	2	2	2
Матурски испит				3
Укупно радних недеља	39	39	39	39

МАТУРСКИ ИСПИТ

Матурски испит у средњим стручним школама ученици полажу у складу са одредбама докумената матурски испит у средњим стручним школама ("Службени гласник РС - Просветни гласник", број 4/91;2/94).

Матурски испит се састоји из:

- заједничког и
- посебног дела.

А. ЗАЈЕДНИЧКИ ДЕО обухвата предмете који су обавезни за све ученике средњих стручних школа, а према програму који су остварили у току четворогодишњег школовања:

Српски језик и књижевност/матерњи језик и књижевност за ученике који су наставу имали на језику народности (писмено).

Б. ПОСЕБНИ ДЕО обухвата:

1. Израду матурског практичног рада,
2. Усмену проверу знања,
3. Испит из изборног предмета.

МАТУРСКИ ПРАКТИЧНИ РАД састоји се из писмене обраде практичног рада и усмене одбране практичног рада. Практични рад састоји се из рада на терену - прикупљање података и обраде података и писане израде. Практичан рад обухвата израду пројекта зелене површине или израду цветног аранжмана са детаљном анализом примењеног дендролошког и цветног материјала.

САДРЖАЈИ ПРАКТИЧНОГ РАДА, односно његови задаци дефинишу се из садржаја програма стручних предмета из следећих области:

- а) пројектовање паркова и основе грађевинарства
- б) подизање и нега зелених површина
- в) декоративна дендрологија
- г) основе аранжирања биљног материјала
- д) цвећарство

САДРЖАЈИ УСМЕНЕ ПРОВЕРЕ ЗНАЊА

Усменом провером треба обухватити садржаје програма предмета који су у најближој вези са садржајем матурског практичног рада.

ИСПИТ ИЗ ИЗБОРНОГ ПРЕДМЕТА

Ученик полаже по сопственом избору један предмет. Предмети за избор су:

- а) страни језик,
- б) биологија,
- в) ботаника,
- г) заштита зелених површина

ШУМАРСКИ ТЕХНИЧАР

(ШТ11, ШТ21, ШТ31, ШТ41)

Прикупља податке о својствима шумског подручја, о биљном и животињском свету, а посебно о ретким, законом заштићеним врстама. Прати раст дрвећа, брине о њиховој заштити од болести и штеточина. Одређује и означава делове шуме који су предвиђени за сечу и за пошумљавање. Прерачунава количину дрва која ће се добити сечом, планира градњу шумских путева, прати и надгледа радове у шуми. Може обављати и нека лабораторијска испитивања и административне послове у шумарским газдинствима. Ради на терену, у природи, изложен различитимвременским условима.

Изборни предмети		ПРВИ РЕЗРЕД		ДРУГИ РАЗРЕД		ТРЕЋИ РАЗРЕД		ЧЕТВРТИ РАЗРЕД	
		Н	Г	Н	Г	Н	Г	Н	Г
1.	Верска настава	1	35	1	35	1	35	1	32
2.	Грађанско васпитање	1	35	1	35	1	35	1	32

Остали обавезни облици образовно-васпитног рада током школске године:

	I разред	II разред	III разред	IV разред
Час одељенског старешине	35	35	35	32
Додатни рад*	До 30	До 30	До 30	До 30
Допунски рад*	До 30	До 30	До 30	До 30
Припремни рад*	До 30	До 30	До 30	До 30

* ако се укаже потреба за овим облицима рада

Факултативни облици образовно-васпитног рада током школске године по разредима:

	I разред	II разред	III разред	IV Разред
Екскурзија	До 3 дана	До 5 дана	До 5 наставних дана	До 5 наставних дана

Језик другог народа или националне мањине са елементима националне културе	2 часа недељно
трећи страни језик	2 часа недељно
Други предмети*	1 – 2 часа недељно
Стваралачке и слободне активности ученика (хор, секције и друго)	30 -60 часова недељно
Друштвене активности – ученички парламент, ученичке задруге	15 – 30 часова недељно
Културна и јавна делатност школе	2 радна дана

Остваривање наставног плана и програма по недељама:

	I разред	II разред	III разред	IV Разред
Разредно-часовна настава	35	35	35	32
Настава у блоку	2	2	2	2
Обавезне ваннаставне активности	2	2	2	2
Матурски испит				3
Укупно радних недеља	39	39	39	39

МАТУРСКИ ИСПИТ

Матурски испит у средњим стручним школама ученици полажу у складу са одредбама докумената матурски испит у средњим стручним школама ("Службени гласник РС - Просветни гласник", број 4/91;2/94).

Матурски испит се састоји из ЗАЈЕДНИЧКОГ и ПОСЕБНОГ ДЕЛА.

А. Заједнички део обухвата предмете који су обавезни за све ученике средњих стручних школа, а према програму који су остварили у току четворогодишњег школовања:

Српски језик и књижевност/матерњи језик и књижевност за ученике који су наставу имали на језику народности (писмено).

В. Посебни део обухвата:

1. израду матурског практичног рада,
2. усмену проверу знања,
3. испит из изборног предмета.

1. Матурски практични рад чини: израда радног задатка и усмена одбрана радног задатка. Радни задатак састоји се из рада на терену - прикупљање података и рада у школи - писане израде задатка.

Садржаји практичног рада, односно његови задаци дефинишу се из садржаја програма стручних предмета из следећих области:

- а) уређивање шума,
- б) гајење шума,
- в) искоришћавање шума.

2. Садржаји усмене провере знања

а) У области уређивања шума усменом провером треба обухватити садржаје програма овог предмета, али и предмета који су у блиској вези са уређивањем шума. То су: геодезија, гајење шума, дендрометрија, шумске комуникације, искоришћавање шума.

У овом делу матурског испита проверавају се само оне области наведених предмета које су у најближој вези са садржајем матурског практичног рада.

б) У области гајења шума испитна питања треба да обухвате садржаје програма овог предмета, али и садржаје предмета: производња садног материјала, шумске културе и плантаже, заштита шума и гајење шума. Проверавају се само оне области које су у најближој вези са садржајем матурског практичног рада.

в) Област искоришћавања шума треба да обухвати питања којима се проверавају стечена знања из овог предмета, као и знања из алата и механизације анатомије и својства дрвета и искоришћавања шума. Усмена провера знања заснива се на оним садржајима ових предмета који су у најближој вези са садржајем матурског практичног рада.

3. Испит из изборног предмета

Ученик полаже по сопственом избору један предмет. Предмети за избор су:

- а) математика
- б) страни језик
- в) биологија
- г) алати и механизација
- д) заштита шума
- ђ) дендрологија са фитоценологијом

ТЕХНИЧАР ЗА ОБЛИКОВАЊЕ НАМЕШТАЈА И ЕНТЕРИЈЕРА

(ДТО11, ДТО21,)

По завршеном програму образовања, лице ће бити у стању да израђује техничку документацију, прати процес производње намештаја и елемената ентеријера и контролише квалитета производа и репро материјала.

Изборни предмети предвиђени Законом

Изборни предмети	I	II	III	IV
1. грађанско васпитање / верска настава	1	1	1	1

Листа изборних предмета према програму образовног профила

Рб	Листа изборних предмета	РАЗРЕД			
		I	II	III	IV
1	Биологија			2	
2	Изабрана поглавља математике*			2	2
3	Музичка култура			2	
4	Логика са етиком*			2	2
5	Историја (одабране теме)*			2	2
6	Одрживи дизајн			2	
7	Маркетинг и презентацијеске вештине			2	
8	Тапацирани намештај			2	
9	Хидротермичка обрада дрвета				2

10	Цртање, простор и облик				2
----	-------------------------	--	--	--	---

* ученик може да бира једном у току школовања

Остали обавезни облици образовно-васпитног рада током школске године:

	I разред	II разред	III разред	IV разред
Час одељенског старешине	66	66	66	60
Додатни рад*	До 30	До 30	До 30	До 30
Допунски рад*	До 30	До 30	До 30	До 30
Припремни рад*	До 30	До 30	До 30	До 30

* ако се укаже потреба за овим облицима рада

Факултативни облици образовно-васпитног рада током школске године по разредима:

	I разред	II разред	III разред	IV Разред
Екскрзија	1-2 дана	2-3 дана	2-4 дана	4- 5 дана
Језик другог народа или националне мањине са елементима националне културе	2 часа недељно			
трећи страни језик				
Други предмети*	1 – 2 часа недељно			
Стваралачке и слободне активности ученика (хор, секције и друго)	30 -60 часова недељно			
Друштвене активности – ученички парламент, ученичке задруге	15 – 30 часова недељно			
Културна и јавна делатност школе	2 радна дана			

Остваривање школског програма по недељама:

	I разред	II разред	III разред	IV Разред
Разредно-часовна недеља	33	33	33	30
Менторски рад (блок практичне наставе)	4	4	4	4
Обавезне ваннаставне активности	2	2	2	2
Матурски испит				3
Укупно радних недеља	39	39	39	39

Подела одељења у групе

Разред	предмет/модул	Годишњи фонд часова			Број ученика у групи -до
		вежбе	Практична настава	настава у блоку	
I	Рачунарство и информатика	66			15
	Својства материјала	33			15
	Финална обрада дрвета	33		30	15
	Теорија форме са цртањем	66			15
	Столарство			60	10
II	Техничко цртање и нацртна геометрија	66		30	15
	Финална обрада дрвета	66			15
	Теорија форме са цртањем	66			15
	Столарство			60	10
	Дрвне конструкције	99		30	15
III	Рачунарска графика	66			15
	Дизајн	132			15
	Финална обрада дрвета	66			15
	Столарство		198		10
	Дрвне конструкције	66		30	15
	Рачунарска графика	66			15

	Теорија и пракса дизајна	66			15
	Обликовање намештаја и ентеријера	66		30	15
	Израда прототипова и модела			60	10
	Одрживи дизајн	66			15
	Маркетинг и презентацијске вештине	66			15
	Тапацирани намештај	66			15
Λ	Дрвне конструкције	60		30	15
	Рачунарска графика	60			15
	Обликовање намештаја и ентеријера	120		30	15
	Израда прототипова и модела			60	10
	Предузетништво	60			15
	Планирање и контрола производње	180			15
	Цртање, простор и облик	60			15

ТЕХНИЧАР ЗА ЛОВСТВО И РИБАРСТВО – ОГЛЕД

(ТЛР11, ТЛР21, ТЛР31, ТЛР41)

Ради на узгоју, производњи, заштити и коришћењу дивљачи и рибе. Стара се о унапређивању и квалитетном представљању ловнотуристичке понуде. Ради на пописивању шума, бројног стања дивљачи и рибе, организује време, место и начин лова и риболова, рукује ловачким оружјем, припрема и даје грану и лекове дивљачи. Такође, легитимише лица затечена у ловним подручјима и утврђује да ли су у легалном лову, односно риболову. Прикупља податке за идентификацију појединих врста биљног и животињског света, чествује у изградњи, одржавању и коришћењу ловних и риболовних објеката, опреме и прибора. Највећи део свог посла обавља на отвореном, у природи. Врло често, да би се стигло до тешко приступачних места, користе се теренска возила или се пешачи. Такви су услови изузетно здрави, али некомфорни и напорни.

ЛИСТА ИЗБОРНИХ ПРЕДМЕТА ПО РАЗРЕДИМА

	I	II	III	IV
Изборни предмети предвиђени Законом				
1. грађанско васпитање / верска настава	*	*	*	*
Изборни предмети предвиђени Програмом огледа				
1. историја (одабране теме)	*			
2. музичка уметност	*			
3. ликовна култура	*			
4. хемија	*			
5. гајење шума		*	*	
6. физика (одабране теме)		*	*	
7. гљиварство			*	*
8. пчеларство			*	*
9. лековито биље			*	*
10. гајење пужева			*	*
11. социологија				*
10. филозофија				*

оствривање школског програма по недељама

разред	Разредно- часовна настава	Менторски рад (настава у блоку)	Обавезне ваннаставне активности	Остало (матура)	Укупно радних недеља
I	35	3	1		39
II	35	3	1		39

III	32	6	1		39
IV	30	6	1	2	39

Факултативни облици образовно-васпитног рада током школске године по разредима:

	I разред	II разред	III разред
Екскурзија	До 3 дана	До 5 дана	До 5 наставних дана
Језик другог народа или националне мањине са елементима националне културе	2 часа недељно		
трећи страни језик	2 часа недељно		
Други предмети*	1 – 2 часа недељно		
Стваралачке и слободне активности ученика (хор, секције и друго)	30 -60 часова недељно		
Друштвене активности – ученички парламент, ученичке задруге	15 – 30 часова недељно		
Културна и јавна делатност школе	2 радна дана		

Остваривање школског програма по недељама:

	I разред	II разред	III разред
Разредно-часовна настава	35	35	32
Настава у блоку	2	2	2
Обавезне ваннаставне активности	2	2	2
Завршни испит			3
Укупно радних недеља	39	39	39

Настава се реализује кроз теоријска предавања за цело одељење, по групама кроз вежбе, практичну наставу по групама и летњу професионалну-феријалну праксу која се реализује индивидуално у предузећима која газдују ловиштима и риболовним подручјима. За време

практичне наставе о професионалне праксе ученици воде дневник рада. Садржај дневника рада доноси стручно веће школе.

МАТУРСКИ ИСПИТ

Матурским испитом проверава се да ли је ученик, по успешно завршеном образовању по програму огледа за образовни профил техничар за ловство и рибарство, стекао програмом прописана знања, вештине и ставове и способности, односно стручне компетенције за занимање за које се школовао у оквиру образовног профила.

Матурски испит за ученике који су се школовали по огледном програму за образовни профил техничар за ловство и рибарство, састоји се од три независна испита:

- испит из српског језика и књижевности, односно језика и књижевности на којем се ученик школовао (у даљем тексту: матерњи језик);
- испит за проверу стручно–теоријских знања;
- матурски практични рад.

Школа благовремено планира и припрема људске и техничке ресурсе за реализацију испита и израђује распоред полагања свих испита у оквиру матурског испита. За сваког ученика директор школе именује ментора. Ментор је наставник стручних предмета који је обучавао ученика у току школовања. Он помаже ученику у припремама за полагање теста за проверу стручно–теоријских знања и матурског практичног рада. У оквиру две недеље планиране програмом огледа за припрему и полагање матурског испита, школа организује консултације и обезбеђује услове (време, простор, опрема) за припрему ученика за све задатке предвиђене за матурски испит.

У периоду припреме школа организује обуку чланова комисија за оцењивање на матурском испиту по угледу на модел примењен на демонстрацији матурског испита и уз подршку стручних сарадника.

Матурски испит спроводи се у школи или просторима где се налазе радна места и услови за које се ученик образовао.

Организација матурског испита спроводи се у складу са Правилником о програму матурског испита за огледни образовни профил техничар за ловство и рибарство.

ИСПИТ ЗА ПРОВЕРУ СТРУЧНО–ТЕОРИЈСКИХ ЗНАЊА

Циљ овог дела матурског испита је провера остварености очекиваних исхода знања за образовни профил техничар за ловство и рибарство–оглед, односно стручно–теоријских знања неопходних за обављање послова и задатака за чије се извршење ученик оспособљава током школовања. Приручник о полагању матурског испита у образовном профилу Техничар за ловство и рибарство - оглед

У наставном плану и програму огледа за образовни профил техничар за ловство и рибарство, теоријска стручна знања неопходна за обављање послова и задатака у области ловства и рибарства, стичу се у оквиру предмета и стручних модула груписаних у следеће области:

- Производња и гајење дивљачи (30%)
- Производња, гајење и технике лова риба (15%)
- Заштита дивљачи и риба (25%)
- Уређење ловишта и рибњака (30%).

Провера остварености очекиваних исхода знања, односно стручно–теоријских знања врши се завршним тестирањем. Тест садржи највише 50 задатака. Комбинација задатака за матурски тест, узимајући у обзир и критеријум сазнајне сложености, формира се од задатака која се налазе у Збирци теоријских задатака. Збирку су, уз координацију Центра, припремили чланови радне групе за развој програма матурског испита (републички координатор за огледни образовни профил техничар за ловство и рибарство, представници свих школа у којима реализује матурски испит и школских тимова).

Збирка задатака организована је у 4 области, које одговарају изучаваним предметима и садржи задатке којима се проверавају исходи знања тих предмета.

Тестирање у оквиру испита за проверу стручно–теоријских знања обавља се истовремено у свим школама у којима се реализује матурски испит за овај образовни профил. Термин тестирања утврђују школе и достављају га Центру најкасније месец дана пре реализације.

По избору чланова комисије за преглед тестова, школе треба да изврше кратку обуку чланова комисије уз подршку стручних сарадника школе.

Центар на основу утврђене структуре, формира тест и доставља га у електронској форми школама у којима се матурски испит реализује, 24 сата пре датума утврђеног за полагање теста, а кључ на дан реализације теста.

Лице задужено за техничку припрему теста у школи обавља све припреме и умножава тест. Број копија већи је за три од броја ученика, како би сваки члан комисије добио по један примерак теста.

Припремљени тестови се пакују у два коверта (један са тестовима за ученике, а други са 3 примерка за комисију која ће прегледати тест) који се затварају, печате и чувају у каси школе до почетка испита. За сигурност тестова, одговоран је директор школе.

На дан испита, пола сата пре почетка, наставници дежурни током тестирања записнички преузимају коверат са тестовима за ученике и отпечаћују га у учионици, пред ученицима.

Израда теста траје два сата. Током израде теста, сваки ученик седи сам у клупи. У учионици, где се врши тестирање, дежурају по два наставника, који према Правилнику о врсти образовања наставника у стручним школама не могу предавати предмете обухваћене тестом.

За решавање теста ученик треба да користи хемијску оловку (коначни одговори и резултати морају бити исписани хемијском оловком). Преправљани одговори на питања сматраће се невалидним и неће се бодовати.

По завршетку теста, на огласној табли школе, објављује се кључ теста. Најкасније у року од 24 сата по завршетку реализације теста објављују се резултати тестирања на огласној табли школе.

МАТУРСКИ ПРАКТИЧНИ РАД

Матурским практичним радом проверава се да ли је ученик, по успешно завршеном образовању, по програму огледа, стекао прописана знања, вештине, ставове и способности, односно главне стручне компетенције за које се школовао у оквиру образовног профил техничар за ловство и рибарство-оглед.

На матурском практичном раду ученик извршава три радна задатка којима се проверава стеченост програмом прописаних стручних компетенција:

- Заштита, гајење и производња ловне и ихтиофауне;
- Очување, унапређење и уређење станишта и предела у ловним и риболовним подручјима;
- Презентација и организација спортског и туристичког лова и риболова.

За сваки радни задатак развијен је пратећи инструмент за оцењивање – образац за оцењивање, који садржи одговарајуће елементе и критеријуме за оцењивање. Елементи за оцењивање су:

1. Писана припрема за израду радног задатка
2. Уредност на раду
3. Израда радног задатка
 - о технолошки процес израде
 - о параметри квалитета
 - о време израде радног задатка

За проверу прописаних компетенција утврђује се листа радних задатака.

Радне задатке за проверу компетенција припремају чланови радне групе за развој програма

матурског испита у сарадњи са Центром и републичким координатором за огледни образовни профил техничар за ловство и рибарство.

Оцену о стеченим стручним компетенцијама на матурском практичном раду даје испитна комисија.

Њу чине најмање три члана, које именује директор школе, према прописаној структури:

- два наставника стручних предмета за огледни образовни профил техничар за ловство и рибарство, од којих је један председник комисије;

- представник послодаваца – стручњак у области ловства и рибарства – кога предлаже Унија послодаваца Србије у сарадњи са одговарајућим пословним удружењима, Привредном комором Србије и Центром.

Сваки члан испитне комисије пре испита добија обрасце за оцењивање радних задатака у оквиру одабране комбинације, а председник комисије и збирни образац за оцењивање.

Сваки члан комисије техником посматрања индивидуално оцењује рад ученика, користећи одговарајући образац за оцењивање радног задатка.

Пре почетка практичног дела испита чланови испитне комисије прегледају и оцењују писану припрему за израду сваког радног задатка, која чини саставни део матурског практичног рада.

Време израде радног задатка је дефинисано у сваком задатку појединачно и контролишу га сви чланови комисије.

Матурски практичан рад реализује се у школским кабинетима или просторима где се налазе радна

места и услови за које се ученик образовао у току свог школовања.

Стручно веће наставника стручних предмета школе бира комбинације радних задатака на основу листе комбинација из овог Приручника, и формира школску листу која ће се користити у том испитном року. Листа се формира у складу са могућностима реализације. Број комбинација мора бити за 10% већи од броја ученика који полажу матурски испит у једној школи.

По формирању Испитног одбора директор утврђује чланове комисија за оцењивање матурског практичног рада и њихове заменике. Имена екстерних чланова комисије достављају се Центру.

По избору чланова комисије за оцењивање, школа треба да изврши обуку чланова комисије уз подршку стручних сарадника школе.

Ученик извлачи комбинацију радних задатака најкасније два дана пре почетка испита. Ученик бира једну од понуђених комбинација, без права замене.

Лице задужено за техничку подршку реализацији матурског практичног рада припрема за сваког члана испитне комисије по један образац за оцењивање за сваки радни задатак у оквиру свих извучених комбинација задатака, збирне обрасце, као и одговарајуће прилоге за ученике и за чланове испитне комисије (уколико су дефинисани задатком). У збирне обрасце за оцењивање се пре штампања уносе општи подаци о школи.

Писану припрему у три примерка ученик доноси на испит и предаје члановима комисије непосредно пре реализације радног задатка.

Уколико радни задатак садржи прилоге ученик извлачи прилог непосредно пре реализације радног задатка.

Сваком ученику се обезбеђују једнаки услови за почетак обављања радног задатка.

Најкасније у року од 24 сата по завршетку реализације практичног матурског рада објављују се резултати тог дела испита на огласној табли школе.

ТРОГОДИШЊЕ ШКОЛОВАЊЕ

СТОЛАР (Д12, Д22)

По завршеном програму образовања, лице ће бити у стању да:

- припрема радно место
- врши ручну обраду материјала од дрвета
- врши машинску обраду материјала од дрвета
- врши површинску обраду и заштиту производа од дрвета
- склапа и монтира елемената
- продаје производа

Изборни предмети предвиђени Законом

Изборни предмети	I	II	III
1. грађанско васпитање / верска настава	1	1	1

Листа изборних предмета према програму образовног профила

Рб	Листа изборних предмета	РАЗРЕД		
		I	II	III
1	Музичка култура			1
2	Историја (одабране теме)			1
3	Географија у шумарству			1
4	Страни језика			1

5	логика			1
6	Стилови намештаја			1
7	Прерада дрвета на пиланама			1
8	Тапацирани намештај			1

Остали обавезни облици образовно-васпитног рада током школске године:

	I разред	II разред	III разред
Час одељенског старешине	70	66	64
Додатни рад*	До 30	До 30	До 30
Допунски рад*	До 30	До 30	До 30
Припремни рад*	До 30	До 30	До 30

* ако се укаже потреба за овим облицима рада

Факултативни облици образовно-васпитног рада током школске године по разредима:

	I разред	II разред	III разред
Екскурзија	До 3 дана	До 5 дана	До 5 дана
Језик другог народа или националне мањине са елементима националне културе	2 часа недељно		
трећи страни језик			
Други предмети*	1 – 2 часа недељно		

Стваралачке и слободне активности ученика (хор, секције и друго)	30 -60 часова недељно
Друштвене активности – ученички парламент, ученичке задруге	15 – 30 часова недељно
Културна и јавна делатност школе	2 радна дана

Остваривање школског програма по недељама:

	I разред	II разред	III разред
Разредно-часовна недеља	35	33	32
Менторски рад (настава у блоку, пракса)	2	4	2
Обавезне ваннаставне активности	2	2	2
Матурски испит			3
Укупно радних недеља	39	39	39

Подела одељења у групе

Разред	предмет/модул	Годишњи фонд часова			Број ученика у групи -до
		вежбе	Практична настава	настава у блоку	
I	Рачунарство и информатика	70			15
	Својства материјала	35			15
	Техничко цртање	70		30	15

	Финална обрада дрвета	35		30	15
	столарство		210		10
II	Плочасти материјали у столарству			30	15
	Финална обрада дрвета	66			15
	Рачунарска графика	66			15
	Дрвне конструкције	66		30	15
	Организација рада			60	15
	столарство		396		10
III	Финална обрада дрвета	64		30	15
	Дрвне конструкције	64		30	15
	Рачунарска графика	64			15
	предузетништво	64			15
	столарство		384	30	10

I ПРОГРАМ ЗАВРШНОГ ИСПИТА

ЦИЉ Завршним испитом проверава се да ли је ученик, по успешно завршеном образовању за образовни профил столар, стекао стручне компетенције прописане Стандардом квалификације столар .

СТРУКТУРА У оквиру завршног испита ученик извршава два радна задатка којима се проверава стеченост свих прописаних стручних компетенција.

ОЦЕЊИВАЊЕ СТРУЧНИХ КОМПЕТЕНЦИЈА

Оцењивање стечености стручних компетенција врши се током реализације - извођења практичних радних задатака. Радни задаци формиран су превасходно на основу јединица компетенција и омогућавају проверу оспособљености ученика за примену знања, демонстрацију вештина и професионалних ставова у радном контексту. На овај начин је омогућено мерење знања, вештина, ставова и способности који одговарају Стандарду квалификације столар. Критеријуми оцењивања стручних компетенција разијени су на основу јединица компетенција и чине Оквир за оцењивање компетенција за квалификацију столар (у даљем тексту: Оквир). Стручне компетенције су интегрисане у оквир са критеријумима за процену квалификација. Оквир садржи критеријуме процене, дате у две категорије: аспекти и индикатори процене.

ПРЕДУСЛОВИ ЗА ПОЛАГАЊЕ И УСЛОВИ СПРОВОЂЕЊА

Ученик полаже завршни испит у складу са Законом. Посебни предуслови за полагање и спровођење завршног испита дати су у следећој табели. Ученик □ заштитна одећа и обућа Школа За припрему и спровођење завршног испита неопходно је да школа самостално или у договору са социјалним партнерима обезбеди потребне услове: □ време □ простор за реализацију испита □ машине и уређаје □ алате □ потребан материјал за израду одговарајућих радних задатака □ обрасце записника за сваког ученика □ описе радних задатака и прилоге за сваког ученика и члана испитне комисије □ обрасце за оцењивање радних задатака □ чланове комисија обучене за оцењивање засновано на компетенцијама. Током реализације испита није дозвољена употреба мобилних телефона. Ученици који не задовољавају прописане предуслове не могу приступити полагању испита.

ОРГАНИЗАЦИЈА ИСПИТА

Организација завршног испита спроводи се у складу са Правилником којим је прописан програм завршног испита за образовни профил столар. Школа благовремено планира и припрема људске и техничке ресурсе за реализацију испита и израђује распоред полагања. Завршни испит спроводи се у школским кабинетима, школским радионицама, или у другим просторима који испуњавају услове радних места за које се ученик образовао. Стручно веће наставника стручних предмета школе бира комбинације радних задатака на основу листе комбинација из овог Приручника (Анекс 2) и формира школску листу која ће се користити у датом испитном року. Број понуђених комбинација, за ученике једног одељења који полажу завршни испит, мора бити најмање 10% већи од броја ученика. Ученик извлачи комбинацију радних задатака непосредно пред полагање завршног испита, без права замене. Ученик добија одговарајуће прилоге непосредно пред реализацију сваког задатка. Прилоге за задатке групе А и Б (цртеже са димензијама, примере фотографија) Центар унапред доставља свакој школи у којој се реализује завршни испит. За задатке групе Б школа је у обавези да припреми елементе производа чија минимална површина која се обрађује износи 0,4m² и који садрже неке од карактеристичних детаља површине производа (кривина, жљеб...). У периоду припреме школа организује обуку чланова комисије за оцењивање на завршном испиту уз подршку стручних сарадника школе. Завршни испит за ученика може да траје највише један дан.

Припрема ученика за полагање

За сваког ученика директор школе именује ментора. Ментор је наставник стручних предмета који је обучавао ученика у току школовања. Он помаже ученику у припремама за полагање завршног испита. У оквиру три недеље планиране наставним планом за припрему и полагање завршног испита, школа организује консултације, информисе кандидате о критеријумима оцењивања и обезбеђује услове (време, простор, опрема) за припрему ученика за све задатке предвиђене завршним испитом. Приручник о полагању завршног испита у образовном профилу Столар Центар за стручно образовање и образовање одраслих Сектор за развој квалификација и мрежу школа

Испитна комисија

По формирању Испитног одбора директор утврђује чланове испитне комисије за оцењивање на завршном испиту и њихове заменике. Имена екстерних чланова комисије достављају се Центру. Комисију чине три члана, које именује директор школе, према прописаној структури: □ два наставника стручних предмета за образовни профил столар, од којих је један председник комисије □ представник послодаваца – компетентни извршилац датих послова у области обраде дрвета – кога предлаже Унија послодаваца Србије у сарадњи са одговарајућим пословним удружењима, Привредном комором Србије и Центром . Ради ефикасније реализације завршног испита, ако за то постоје прописани кадровски и материјални услови, у школи се може формирати и више испитних комисија, које могу истовремено и независно да обављају оцењивање.

ОЦЕЊИВАЊЕ НА ИСПИТУ

Испитни задаци Провера прописаних компетенција спроводи се на основу листе стандардизованих радних задатака, која је саставни део Приручника (Анекс 2). Ученик извршава два радна задатка, од којих сваки садржи писани део и практично извођење. У оквиру другог задатка предвиђен је и усмени део – презентација производа. Сваком ученику се обезбеђују једнаки услови за обављање радног задатка.

Оцењивање радног задатка Оцену о стеченим стручним компетенцијама на завршном испиту даје испитна комисија. Оцењивање радног задатка се врши индивидуално. Сваки члан испитне комисије пре испита добија свој образац за оцењивање радног задатка¹⁰, а председник комисије води и Записник о полагању завршног испита. Након прегледа и вредновања писаног дела чланови комисије техником посматрања оцењују практично извођење. На крају комисија процењује презентацију ученика и процену евидентира у обрасцу. Време израде радног задатка контролишу сви чланови комисије. Уколико ученик није реализовао радни задатак у оквиру предвиђеног времена, прекида се извођење и комисија оцењује оно што је до тог тренутка урађено. Сваки члан комисије индивидуално оцењује рад ученика, вреднујући појединачне индикаторе у свом обрасцу за оцењивање радног задатка. Радни задатак може се оценити са највише 100 бодова. Успех на завршном испиту зависи од укупног броја бодова које је ученик стекао извршавањем два радна задатка. Сваки члан испитне комисије у свом обрасцу за оцењивање радног задатка утврђује укупан број бодова за задатак. Појединачан број бодова (сваког члана комисије) се уноси на одговарајуће место у Записнику о полагању завршног испита и на основу тога комисија утврђује просечан број бодова за сваки радни задатак. Када кандидат извршењем радног задатка оствари просечних 50 и више бодова, по сваком радном задатку, сматра се да је показао компетентност. 9 Сагласност на чланство представника послодаваца у комисији, на предлог школе, даје Унија послодаваца Србије односно Привредна комора Србије у сарадњи са Заводом за унапређивање образовања и васпитања - Центром. Базу података о екстерним члановима испитних комисија води Центар. 10 У оквиру Анекса 2 овог Приручника налази се образац за оцењивање радног задатка Приручник о полагању завршног испита у образовном профилу Столар Центар за стручно образовање и

образовање одраслих Сектор за развој квалификација и мрежу школа 8 Уколико је просечан број бодова на појединачном радном задатку мањи од 50, сматра се да кандидат није показао компетентност. У овом случају оцена успеха на завршном испиту је недовољан (1). Укупан број бодова који ученик оствари на завршном испиту једнак је збиру постигнутих бодова на свим радним задацима. Укупан број бодова преводи се у успех. Скала успешности је петостепена и приказана је у следећој табели.

УКУПАН БРОЈ БОДОВА УСПЕХ 0-99 недовољан (1) 100-125 довољан (2) 126-150 добар (3) 151-175 врло добар (4) 176-200 одличан (5)

ЕВИДЕНТИРАЊЕ УСПЕХА И ИЗВЕШТАВАЊЕ Током завршног испита за сваког ученика појединачно, води се Записник о полагању завршног испита. У оквиру записника прилажу се: писани део задатака; обрасци за оцењивање радног задатака свих чланова комисије. Након реализације завршног испита комисија утврђује и евидентира успех ученика у Записнику о полагању завршног испита и ти резултати се објављују, као незванични, на огласној табли школе. На основу резултата испита, Испитни одбор утврђује успех ученика на завршном испиту. Након седнице испитног одбора на којој се разматра успех ученика на завршном испиту, на огласној табли школе објављују се званични резултати ученика на завршном испиту. На захтев школа је у обавези да резултате испита достави Центру, ради праћења и анализе завршног испита. У ту сврху Центар благовремено прослеђује школи одговарајуће обрасце и инструменте за праћење.

ДИПЛОМА И УВЕРЕЊЕ Ученику који је положио завршни испит издаје се Диплома о стеченом средњем образовању за образовни профил столар. Уз Диплому школа ученику издаје Уверење о положеним испитима у оквиру савладаног програма за образовни профил столар.

ТАПЕТАР – ДЕКОРАТЕР (Д12, Д22)

По завршеном програму образовања, лице ће бити у стању да:

- кроји и шије материјала за пресвлачење
- врши припрему тапацурнга
- пресвлачи и декорише намештај
- монтира пресвучене елемената намештаја
- израђује и монтира декоративне елеменате ентеријера
- врши припрему за репарацију и репарацију тапацираног намештеја
- организује процес рада

Изборни предмети предвиђени Законом

Изборни предмети	I	II	III
------------------	---	----	-----

1. грађанско васпитање / верска настава	1	1	1
---	---	---	---

Листа изборних предмета према програму образовног профила

Рб	Листа изборних предмета	РАЗРЕД		
		I	II	III
1	Музичка култура*		1	1
2	Страни језик*		1	1
3	Историја (одабране теме)*		1	1
4	логика			1
5	Прерада дрвета на пиланама		1	
6	Плочасте материјали у столарству		1	
7	Финална обрада дрвета			1
8	Површинска обрада дрвета			1

* ученик може да бира једном у току школовања

Остали обавезни облици образовно-васпитног рада током школске године:

	I разред	II разред	III разред
Час одељенског старешине	70	66	64
Додатни рад*	До 30	До 30	До 30
Допунски рад*	До 30	До 30	До 30
Припремни рад*	До 30	До 30	До 30

* ако се укаже потреба за овим облицима рада

Факултативни облици образовно-васпитног рада током школске године по разредима:

	I разред	II разред	III разред
Екскурзија	До 3 дана	До 5 дана	До 5 дана
Језик другог народа или националне мањине са елементима националне културе	2 часа недељно		
Други страни језик	2 часа недељно		
Други предмети*	1 – 2 часа недељно		
Стваралачке и слободне активности ученика (хор, секције и друго)	30 -60 часова недељно		
Друштвене активности – ученички парламент, ученичке задруге	15 – 30 часова недељно		
Културна и јавна делатност школе	2 радна дана		

Остваривање школског програма по недељама:

	I разред	II разред	III разред
Разредно-часовна недеља	35	33	32
Менторски рад (блок практичне наставе)	2	4	2

Обавезне ваннаставне активности	2	2	2
Матурски испит			3
Укупно радних недеља	39	39	39

Подела одељења у групе

Разред	предмет/модул	Годишњи фонд часова			Број ученика у групи -до
		вежбе	Практична настава	настава у блоку	
I	Рачунарство и информатика	70			15
	Технологија тапетарске производње			30	15
	Техничко цртање	70		30	15
	тапетарство		420		10
II	Рачунарска графика	66			15
	Дрвне конструкције	66		30	15
	Организација рада			60	15
	тапетарство		396	30	10
III	Унутрашња декорација	64			15
	Дрвне конструкције	64		30	15
	Рачунарска графика	64			15
	предузетништво	64			15
	Тапетарство		416	30	10

ПРОГРАМ ЗАВРШНОГ ИСПИТА

ЦИЉ Завршним испитом проверава се да ли је ученик, по успешно завршеном образовању за образовни профил тапетар - декоратер, стекао стручне компетенције прописане Стандардом квалификације тапетар - декоратер .

СТРУКТУРА У оквиру завршног испита ученик извршава један сложени радни задатак којим се проверава стеченост стручних компетенција.

ОЦЕЊИВАЊЕ СТРУЧНИХ КОМПЕТЕНЦИЈА У оквиру завршног испита се проверава стеченост стручних компетенција. Оцењивање стручних компетенција врши се током реализације извођења практичних радних задатака. Радни задаци формиран су преваходно на основу јединица компетенција и омогућавају проверу оспособљености ученика за примену знања, демонстрацију вештина и професионалних ставова у радном контексту. На овај начин је омогућено мерење знања, вештина, ставова и способности који одговарају Стандарду квалификације тапетар - декоратер. Критеријуми оцењивања стручних компетенција развијени су на основу јединица компетенција и чине Оквир за оцењивање компетенција за квалификацију тапетар - декоратер (у даљем тексту: Оквир). Стручне компетенције су интегрисане у оквир са критеријумима за процену квалификација. Оквир садржи критеријуме процене, дате у две категорије: аспекти и индикатори процене. Инструменти за оцењивање стручних компетенција – обрасци који се користе на завршном испиту формиран су у складу са Оквиром.

ПРЕДУСЛОВИ ЗА ПОЛАГАЊЕ И СПРОВОЂЕЊЕ ЗАВРШНОГ ИСПИТА

Ученик може да полаже завршни испит у складу са Законом. Посебни предуслови за полагање и спровођење завршног испита дати су у следећој табели. Ученик заштитна одећа и обућа Школа За припрему и спровођење завршног испита неопходно је да школа самостално или у договору са социјалним партнерима обезбеди потребне услове: време; простор за реализацију испита; машине и уређаје; алате; потребан материјал за израду одговарајућих радних задатака; обрасце записника за сваког ученика; описе радних задатака за сваког ученика и члана испитне комисије; образце за оцењивање радних задатака; чланове комисија обучене за оцењивање засновано на компетенцијама. Током реализације испита није дозвољена употреба мобилних телефона. Ученици који не задовољавају прописане предуслове не могу приступити полагању испита.

ОРГАНИЗАЦИЈА ИСПИТА

Организација завршног испита спроводи се у складу са Правилником којим је прописан програм завршног испита за образовни профил тапетар - декоратер. Школа благовремено планира и припрема људске и техничке ресурсе за реализацију испита и израђује распоред полагања. Завршни испит спроводи се у школским кабинетима, школским радионицама, или у другим просторима који испуњавају услове радних места за које се ученик

образовао. Стручно веће наставника стручних предмета школе бира радне задатке из овог Приручника и формира школску листу која ће се користити у том испитном року. Број понуђених радних задатака, за ученике једног одељења који полагају завршни испит, мора бити најмање 10% већи од броја ученика. Ученик извлачи радни задатак непосредно пред полагање завршног испита, без права замене. Уз радни задатак ученик добија прилоге - образац спецификације материјала и образац калкулације производа. У периоду припреме школа организује обуку чланова комисије за оцењивање на завршном испиту уз подршку стручних сарадника школе. Завршни испит за ученика може да траје највише један дан.

5.1. Припрема ученика за полагање За сваког ученика директор школе именује ментора. Ментор је наставник стручних предмета који је обучавао ученика у току школовања. Он помаже ученику у припремама за полагање завршног испита. У оквиру три недеље планиране наставним планом за припрему и полагање завршног испита, школа организује консултације, информисе кандидате о критеријумима оцењивања и обезбеђује услове (време, простор, опрема) за припрему ученика за све задатке предвиђене завршним испитом.

Испитна комисија

По формирању Испитног одбора директор утврђује чланове испитне комисије за оцењивање на завршном испиту и њихове заменике. Имена екстерних чланова комисије достављају се Центру. Комисију чине три члана, које именује директор школе, према прописаној структури: □ два наставника стручних предмета за образовни профил тапетар - декоратер, од којих је један председник комисије □ представник послодаваца – компетентни извршилац датих послова у области тапетарства – кога предлаже Унија послодаваца Србије у сарадњи са одговарајућим пословним удружењима, Привредном комором Србије и Центром . Ради ефикасније реализације завршног испита, ако за то постоје прописани кадровски и материјални услови, у школи се може формирати и више испитних комисија, које могу истовремено и независно да обављају оцењивање.

ОЦЕЊИВАЊЕ НА ИСПИТУ

.Испитни задаци Провера прописаних компетенција спроводи се на основу листе стандардизованих радних задатака, која је саставни део Приручника (Анекс 2). Ученик извршава један сложени радни задатак кроз практичан рад у симулираним условима. Сваком ученику се обезбеђују једнаки услови за обављање радног задатка.

Оцењивање радног задатка Оцену о стеченим стручним компетенцијама на завршном испиту даје испитна комисија. Оцењивање радног задатка се врши индивидуално. Сваки члан испитне комисије пре испита добија свој образац за оцењивање радног задатка 10, а председник комисије води и Записник о полагању завршног испита. Чланови комисије техником посматрања оцењују практично извођење. Време израде радног задатка контролишу сви чланови комисије. Уколико ученик није реализовао практично извођење у оквиру предвиђеног времена, прекида се извођење и комисија оцењује оно што је до тог тренутка урађено. Сваки члан комисије индивидуално оцењује рад ученика, вреднујући

појединачне индикаторе у свом обрасцу за оцењивање радног задатка. Радни задатак оцењује се са највише 100 бодова. Успех на завршном испиту зависи од укупног броја бодова које је ученик стекао извршавањем целокупног радног задатка. Сваки члан испитне комисије у свом обрасцу за оцењивање радног задатка утврђује укупан број бодова за задатак. Појединачан број бодова (сваког члана комисије) се уноси на одговарајуће место у Записнику о полагању завршног испита и на основу тога комисија утврђује просечан број бодова за радни задатак. Када кандидат извршењем радног задатка оствари просечних 50 и више бодова, сматра се да је показао компетентност. Уколико је просечан број бодова на радном задатку мањи од 50, сматра се да кандидат није показао компетентност. У овом случају оцена успеха на завршном испиту је недовољан (1).

Укупан број бодова који ученик оствари на завршном испиту се преводи у успех.

УКУПАН БРОЈ БОДОВА УСПЕХ 0 - 49 недовољан (1) 50 – 63 довољан (2) 64 – 77 добар (3) 78 – 90 врло добар (4) 91 – 100 одличан (5) 7.

ЕВИДЕНТИРАЊЕ УСПЕХА И ИЗВЕШТАВАЊЕ

Током завршног испита за сваког ученика појединачно, води се Записник о полагању завршног испита. У оквиру записника прилажу се: спецификација материјала коју је ученик попуњавао калкулација цене производа обрасци за оцењивање радног задатка свих чланова комисије. Након реализације завршног испита комисија утврђује и евидентира успех ученика у Записнику о полагању завршног испита и ти резултати се објављују, као незванични, на огласној табли школе. На основу резултата испита, Испитни одбор утврђује успех ученика на завршном испиту. Након седнице испитног одбора на којој се разматра успех ученика на завршном испиту, на огласној табли школе објављују се званични резултати ученика на завршном испиту. На захтев, школа је у обавези да резултате испита достави Центру, ради праћења и анализе завршног испита. У ту сврху Центар благовремено прослеђује школи одговарајуће обрасце и инструменте за праћење.

ДИПЛОМА И УВЕРЕЊЕ

Ученику који је положио завршни испит издаје се Диплома о стеченом средњем образовању за образовни профил тапетар - декоратер. Уз Диплому школа ученику издаје Уверење о положеним испитима у оквиру савладаног програма за образовни профил тапетар - декоратер.

**ХЕМИЈА,
НЕМЕТАЛИ И
ГРАФИЧАРСТВО**

ЧЕТВОРОГОДИШЊЕ ОБРАЗОВАЊЕ

ФОТОГРАФ, ТЕХНИЧАР ШТАМПЕ

ФОТОГРАФ: (ГРАФ11, ГРАФ21, ГРАФ31, ГРАФ41) фотографише и обрађује црно-беле и фотоматеријале у боји. Користи традиционалну и савремену технологију. Обавља цео процес од фотографисања до израде фотографије. Познаје различите типове апарата и њихове могућности укључујући и објективе и осталу потребну опрему. Код дигиталне фотографије фотограф на рачунару може да мења боју, димензије, контраст и сл. Фотографије може да користи при изради различитих производа, књига, постера, оглсних паноа, рекламног материјала (мајице, беџеви и сл.). Зависно од намене, фотограф осмишљава услове фотографисања. По потреби ради у тиму (светло, реквизити, стајлинг...). Може се специјализовати за портрете, документарну фотографију, модну фотографију и тд. Радни услови зависе од места на коме је запослен. Кад фотографише, може бити и у затвореном студију и на отвореном простору. Развијање филма и израда традиционалне фотографије обавља се у затвореним мрачним коморама.

Предвиђени број ученика у одељењу је 30.

ТЕХНИЧАР ШТАМПЕ (ГРАФ13, ГРАФ23, ГРАФ33, ГРАФ43): Ученик се оспособљава за припремање и рад на цилиндричним и дигиталним машинама. Боја штампе се подешава и мери према оригиналу или пробном отиску. Штампа се на картону, папиру, пластици. Техника штампе се одређује спрам оригинала, тиража, подлоге за штампање и жеље наручиоца.

Предвиђени број ученика у одељењу је 30.

Изборни предмети		ПРВИ РЕЗРЕД		ДРУГИ РАЗРЕД		ТРЕЋИ РАЗРЕД		ЧЕТВРТИ РАЗРЕД	
		Н	Г	Н	Г	Н	Г	Н	Г
1.	Верска настава	1	35	1	35	1	35	1	30
2.	Грађанско васпитање	1	35	1	35	1	35	1	30

Садржај вежби, практичне наставе и наставе у блоку остварује се поделом одељења на групе ученика.

Садржаји вежби, практичне наставе и наставе у блоку, кад се остварују у школским кабинетима, лабораторијама и радионицама, реализују се поделом одељења на три групе ученика. Међутим, уколико се остварују у погонима и лабораторијама предузећа, одељење се дели на четири групе ученика.

Када се већбе, практична настава и настав у блоку остварује у школским кабинетима, лабораторијама и радионицама, обезбеђује се један сарадни (у настави) на пет група.

Настава за предмет графичко обликовање и писмо изводи се са групом од 15 ученика.

Остали обавезни облици образовно-васпитног рада током школске године:

	I разред	II разред	III разред	IV разред
Час одељенског старешине	70	70	70	60
Додатни рад*	До 30	До 30	До 30	До 30
Допунски рад*	До 30	До 30	До 30	До 30
Припремни рад*	До 30	До 30	До 30	До 30

* ако се укаже потреба за овим облицима рад

Факултативни облици образовно-васпитног рада током школске године по разредима:

	I разред	II разред	III разред	IV Разред
Екскурзија	До 3 дана	До 5 дана	До 5 наставних дана	До 5 наставних дана
Језик другог народа или националне мањине са елементима националне културе	2 часа недељно			
трећи страни језик	2 часа недељно			
Други предмети*	1 – 2 часа недељно			
Стваралачке и слободне активности ученика (хор, секције и друго)	30 -60 часова недељно			
Друштвене активности – ученички парламент, ученичке задруге	15 – 30 часова недељно			
Културна и јавна делатност школе	2 радна дана			

Остваривање школског програма по недељама:

	I разред	II разред	III разред	IV Разред
Разредно-часовна настава	35	35	35	30
Настава у блоку	2	2	2	4
Обавезне ваннаставне активности	2	2	2	2
Матурски испит				3
Укупно радних недеља	39	39	39	39

МАТУРСКИ ИСПИТ

Матурски испит у стручној и уметничкој школи ученици полажу у складу са делом Правилника о плану и програму образовања и васпитање за заједничке предмете у стручним и уметничким школама („Службени гласник СРС – Просветни гласник“, број 6/90 и „Просветни гласник“, бр. 4/91, 7/93, 17/93, 1/94, 2/94, 2/95, 3/95, и 8/95) који се односи на садржај и начин полагања матурског испита.

Матурским испитом у стручној школи утврђује се зрелост и оспособљеност ученика за укључивање у рад и обављање послова занимањ обухваћених образовним профилем, као и за наставак школовања.

Матурски испит се састоји из заједничког и посебног дела:

Заједнички део матурског испита:

- српски језик и књижевност

Посебни део матурског испита

- матурски практичан рад са усменом одбраном рада
- усмени испит из два изборна предмета

Српски језик и књижевност полаже се писмено, према четворогодишњем програму који су ученици остварили у току школовања.

Практичан рад обухвата израду конкретног задатка или обављање конкретног посла, чиме ученик треба да покаже колико је оспособљен за укључивање у рад.

Матурски практичан рад за образовни профил ФОТОГРАФ:

- снимање материјала, производа и објеката, црно-белих и фотографија у боји
- лабораторијска обрада црно-белих фотоматеријала и материјала у боји.

Садржаји практичног рада односно његови задаци дефинишу се из садржаја програма стручних предмета из области:

- црно- бела фотографија
- фотографија у боји
- посебни фотографски поступци
- обрада црно-белих и фотоматеријала у боји

Матурски практичан рад за образовни профил – ТЕХНИЧАР ШТАМПЕ:

- штампање различитих графичких производа на различитим типовима машина за високу, дубоку и равну штампу.

Садржаји практичног рада односно његови задаци дефинишу се из садржаја програма стручних предмета из области:

- високе штампе
- дубоке штампе
- равне штампе

Матурски практичан рад за образовни профил – ТЕХНИЧАР ГРАФИЧКЕ ДОРАДЕ:

- израда једноставних производа графичке дораде
- израда сложених производа графичке дораде
- специјални послови у графичкој доради

Садржаји практичног рада односно његови задаци дефинишу се из садржаја програма стручних предмета из области:

- технике графичке дораде
- повез: блокова, брошура, књига, албума
- израде кутија, фасцикли, заштитних корица, коверата, кеса
- израда макета различитих производа графичке обраде

Усмена провера знања подразумева да ученик одбрани матурски практичан рад, објасни начин израде, методе и поступке, фазе рада, одговори на питања која су у непосредној вези с матурским практичним радом. Затим, да показује општу припремљеност да самостално примењује стечена знања и умења, какву је способност, спремност, уредност и радну дисциплину показао у којој мери поседује смисао за рационалну организацију посла, примену одговарајућих метода и поступака, оспособљеност да при обради конкретне задатке разуме и примени нова функционална решења и какве је резултате рада остварио.

Испит из два изборна предмета обухвата стручне предмете или опште образовне предмете који су значајни за даље школовање.

Изборни предмети су:

- математика
- основи графичке технике
- хемија
- електроника и електротехника
- технологија графичког материјала

ТЕХНИЧАР ЗА ГРАФИЧКУ ПРИПРЕМУ (ГРАФ22, ГРАФ32)

ПРВИ РАЗРЕД

Р.Б	ПРЕДМЕТ	недељно			годишње			Настава у блоку
		Т	В	ПН	Т	В	ПН	
1.	српски језик и књижевност	3			102			
2.	страни језик	2			70			
3.	физичко васпитање	2			70			
4.	математика	3			105			
5.	Рачунарство и информатика		2			70		
5.	историја	2			70			
6.	Ликовна култура	1			35			
7.	хемија	2			70			
8.	Техничко цртање са нацртном		2			70		

	геометријом							
9.	физика	2			70			
10.	Основи графичке технике	2			70			
11.	Технологија графичке припреме	3			105			
12.	Практична настава			5			175	60
13.	изборни предмет предвиђен Законом	1			35			

ДРУГИ РАЗРЕД

Р.Б	ПРЕДМЕТ	недељно			годишње			Настава у блоку
		Т	В	ПН	Т	В	ПН	
1.	српски језик и књижевност	3			99			
2.	страни језик	2			66			
3.	физичко васпитање	2			66			
4.	математика	3			99			
5.	географија	2			66			
6.	биологија	2			66			
7.	Основи графичке технике	2			66			
8.	Технологија графичке припреме	3			99			
9.	Графичко обликовање и писмо		3			99		
10.	Технологија графичког материјала	2			66			

11.	Практична настава			5			165	120
12.	Изборни предмет предвиђен програмом образовног профила	2			66			
13.	изборни предмет предвиђен Законом	1			33			

ТРЕЋИ РАЗРЕД

Р.Б	ПРЕДМЕТ	недељно			годишње			Настава у блоку
		Т	В	ПН	Т	В	ПН	
1.	српски језик и књижевност	3			99			
2.	страни језик	2			66			
3.	физичко васпитање	2			66			
4.	математика	3			99			
5.	Технологија графичке припреме	3			99			
6.	Основи електротехнике и електронике	2			66			
7.	Технологија графичког материјала	2			66			
8.	Технологија израде штампарске форме	2			66			
9.	Практична настава			10			330	120
10.	Изборни предмет предвиђен програмом	2			66			

	образовног профила							
11.	изборни предмет предвиђен Законом	1			33			

ЧЕТВРТИ РАЗРЕД

Р.Б	ПРЕДМЕТ	недељно			годишње			Настава у блоку
		Т	В	ПН	Т	В	ПН	
1.	српски језик и књижевност	3			90			
2.	страни језик	2			60			
3.	физичко васпитање	2			60			
4.	математика	3			90			
5.	Социологија са правима грађана	2			60			
6.	Технологија графичке прирпеме	2			60			
7.	Технологија израде штампарске форме	2			60			
8.	предузетништво		2			60		
9.	Практична настава			11			330	120

10.	Изборни предмет предвиђен програмом образовног профила	2			60			
11.	изборни предмет предвиђен Законом	1			33			

Изборни предмети предвиђени Законом

Изборни предмети	I	II	III	IV
1. грађанско васпитање / верска настава	1	1	1	1

Листа изборних предмета према програму образовног профила

Рб	Листа изборних предмета	РАЗРЕД			
		I	II	III	IV
1	Историја (одабране теме)*		2	2	2
2	Изабрана поглавља математике*			2	2
3	Музичка уметност*			2	2
4	Екологија и заштита животне средине		1		
5	физика		1		
6	Логика са етиком*			2	2
7	Историја уметности са теоријом форме		2		
8	Цртање и сликање		2		
9	фотографија			2	

10	Основи Веб дизајна			2	
11	Основи анимације				2
12	Обликовање графичких производа				2

* ученик може да бира једном у току школовања

Остали обавезни облици образовно-васпитног рада током школске године:

	I разред	II разред	III разред	IV разред
Час одељенског старешине	70	66	66	60
Додатни рад*	До 30	До 30	До 30	До 30
Допунски рад*	До 30	До 30	До 30	До 30
Припремни рад*	До 30	До 30	До 30	До 30

* ако се укаже потреба за овим облицима рада

Факултативни облици образовно-васпитног рада током школске године по разредима:

	I разред	II разред	III разред	IV Разред
Екскурзија	До 3 дана	До 5 дана	До 5 дана	до 5 дана
Језик другог народа или националне мањине са елементима националне културе	2 часа недељно			
трећи страни језик	2 часа недељно			
Други предмети*	1 – 2 часа недељно			
Стваралачке и слободне активности ученика (хор, секције и друго)	30 -60 часова недељно			
Друштвене активности – ученички парламент, ученичке задруге	15 – 30 часова недељно			
Културна и јавна делатност школе	2 радна дана			

Остваривање школског програма по недељама:

	I разред	II разред	III разред	IV Разред
Разредно-часовна недеља	35	33	33	30
Менторски рад (блок практичне наставе)	2	4	4	4
Обавезне ваннаставне активности	2	2	2	2
Матурски испит				3
Укупно радних недеља	39	39	39	39

Подела одељења у групе

Разред	предмет/модул	Годишњи фонд часова			Број ученика у групи -до
		вежбе	Практична настава	настава у блоку	
I	Рачунарство и информатика	70			15
	Техничко цртање са нацртном геометријом	70			15
	Практична настава		175	60	15
II	Графичко обликовање и писмо	99			15
	Практична настава		165	120	15
III	Практична настава		330	120	15
IV	предузетништво	60			15
	Практична настава		330	120	15

ТЕХНИЧАР ЗА ОБЛИКОВАЊЕ ГРАФИЧКИХ ПРОИЗВОДА
(ГРАФ15, ГРАФ25, ГРАФ35)

Изборни предмети предвиђени Законом

Изборни предмети	I	II	III	IV
1. грађанско васпитање / верска настава	1	1	1	1

Листа изборних предмета према програму образовног профила

Рб	Листа изборних предмета	РАЗРЕД			
		I	II	III	IV
1	Историја (одабране теме)*		2	2	2
2	Екологија и заштита животне средине		1		

3	физика		1		
4	Логика са етиком*			2	2
5	Технологија графичке припреме		2		
6	Основи електротехнике и електронике		2		
7	фотографија			2	
8	Основи Веб дизајна			2	
9	Основи анимације				2
10	Технологија израде штампарске форме				2

* ученик може да бира једном у току школовања

Остали обавезни облици образовно-васпитног рада током школске године:

	I разред	II разред	III разред	IV разред
Час одељенског старешине	72	64	68	60
Додатни рад*	До 30	До 30	До 30	До 30
Допунски рад*	До 30	До 30	До 30	До 30
Припремни рад*	До 30	До 30	До 30	До 30

* ако се укаже потреба за овим облицима рада

Факултативни облици образовно-васпитног рада током школске године по разредима:

	I разред	II разред	III разред	IV Разред
Екскурзија	До 3 дана	До 5 дана	До 5 дана	до 5 дана
Језик другог народа или националне мањине са елементима националне културе	2 часа недељно			
трећи страни језик	2 часа недељно			
Други предмети*	1 – 2 часа недељно			
Стваралачке и слободне активности ученика (хор, секције и друго)	30 -60 часова недељно			
Друштвене активности – ученички парламент, ученичке задруге	15 – 30 часова недељно			

Културна и јавна делатност школе	2 радна дана
----------------------------------	--------------

Остваривање школског програма по недељама:

	I разред	II разред	III разред	IV Разред
Разредно-часовна недеља	36	32	34	30
Менторски рад (блок практичне наставе)	1	5	2	4
Обавезне ваннаставне активности	2	2	2	2
Матурски испит				3
Укупно радних недеља	39	39	39	39

Подела одељења у групе

Разред	предмет/модул	Годишњи фонд часова			Број ученика у групи -до
		вежбе	Практична настава	настава у блоку	
I	Рачунарство и информатика	72			15
	Техничко цртање са нацртном геометријом	72			15
	Обликовање графичких производа	36			15
	Историја уметности са теоријом форме	36			15
	Практична настава		180	30	15
II	Обликовање графичких производа			60	15
	писмо	64		30	15
	фотографија	64			15
	Практична настава		160	60	15
III	Обликовање графичких производа	34		30	15
	Практична настава		408	60	15
IV	Предузетништво	60			15
	Обликовање графичких производа	30			15

	Практична настава		360	120	15
--	-------------------	--	-----	-----	----

**НАПОМЕНА: НАЧИН ОСТВАРИВАЊА ЦИЉЕВА
ОБРАЗОВАЊА И СТАНДАРДА ПОСТИГНУЋА ЈЕ
ДЕФИНИСАН У НАСТАВНИМ ПЛАНОВИМА И
ПРОГРАМИМА НАСТАВНИКА ЗА СВАКИ ПРЕДМЕТ.
САДРЖАЈИ ОВИХ ПРОГРАМА ПО ПРЕДМЕТИМА СЕ
НАЛАЗЕ У КАНЦЕЛАРИЈИ ПОМОЋНИКА ДИРЕКТОРА.**

**НАПОМЕНА: УЧЕНИК КОЈИ СЕ ОПРЕДЕЛИО ЗА ЈЕДАН ОД ДВА
ИЗБОРНА ПРЕДМЕТА ГРАЂАНСКО ВАСПИТАЊЕ ИЛИ ВЕРСКУ
НАСТАВУ, ИЗБОРНИ ПРЕДМЕТ МОЖЕ ДА МЕЊА У ТОКУ
СТИЦАЊА СРЕДЊЕГ ОБРАЗОВАЊА И ВАСПИТАЊА („Службени
гласник – РС, бр. 72/2009**

ПЛАН РАДА СТРУЧНИХ ВЕЋА

Чланови стручних већа су наставници истих или сродних предмета.

1. Организациона питања

- конституисање актива
- планирање рада актива
- подела предмета, часова, остала задужења

- израда индивидуалних планова рада наставника (годишњих, месечних),
- распоред наставне грађе, методичко обликовање појединих наставних јединица

2. Стручни рад

- Стручна питања
 - корелација наставних садржаја (унутар предмета и међупредметна)
 - праћење рада наставника почетника (менторство)
 - стручно усавршавање (у оквиру школе и ван ње)
 - литература, угледни часови, саветовања, предавања, семинари...
 - разматрање организације и облика рада у допунској и додатној настави
 - предлог тема и питања за матурски и завршни испит
 - припрема ученика за такмичења, сусрети, наступи (припрема и реализација)
 - уједначавање критеријума оцењивања
- Истраживачки рад
 - изучавање стручних и дидактичко-методичких питања (минипројекти)
 - сарадња са институцијама, организацијама, предузећима...
 - израда мерних инструмената за праћење и валоризацију ефеката васпитно-образовног рада
- Унапређивање васпитно-образовног рада
 - угледни (јавни) часови
 - набавка неопходних наставних средстава, помагала и стручне литературе
- Праћење и вредновање васпитно-образовног рада
 - праћење реализације Плана и програма наставних и ваннаставних активности
 - праћење напредовања ученика (успех)
- Рад на педагошкој документацији
 - вођење записника
 - документација о појединим активностима
 - планови, анализе, извештаји
- Сарадња
 - са управом школе, стручним сарадницима, библиотекарима
 - са васпитно-образовним и другим институцијама

ПЛАН И ПРОГРАМ РАДА ОДЕЉЕЊСКОГ ВЕЋА

СЕПТЕМБАР

- Формирање одељенског већа и избор руководиоца већа
- Доношење плана рада одељенског већа
- Усаглашавање ставова по питању изостанака и поштовања кућног реда
- Међупредметна корелација наставних садржаја

- Планирање сарадње са родитељима и организација родитељских састанака
- Договор о реализацији екскурзије

ОКТОБАР

- Анализа извештаја о реализацији екскурзије
- Упознавање одељенског већа са условима живота и рада ученика (социо-економски статус, породичне прилике, здравствено стање, успех, ученици-путници, ученици-стипендисти и сл.)
- Доношење правила о понашању ученика, радника и наставника и изрицању васпитно-дисциплинских мера
- Усаглашавање критеријума оцењивања
- Утврђивање распореда писмених задатака и писмених вежби
- Одређивање дана пријема родитеља

НОВЕМБАР

- Анализа успеха и дисциплине ученика на крају првог тромесечја
- Организација родитељских састанака

ДЕЦЕМБАР

- Утврђивање закључних оцена из владања
- Усвајање списка матурских питања
- Анализа успеха и дисциплине ученика на крају првог полугодишта
- Мере за побољшање успеха и дисциплине
- Анализа сарадње са родитељима

ЈАНУАР

- Организација предавања о наставку школовања и упису на факултет
- Организација прославе Дана Светог Саве

ФЕБРУАР

- Преглед успеха ученика и мере за побољшање успеха и дисциплине
- Усаглашавање критеријума оцењивања

МАРТ

- Резултати рада ваннаставних активности
- Слободне теме и предавања у организацији психолога школе

АПРИЛ

- Анализа успеха и дисциплине ученика на крају трећег тромесечја
- Мере за побољшање успеха и дисциплине ученика

МАЈ

- Анализа реализације наставних садржаја из појединих предмета
- Организација припреме за полагање матурских испита
- Предлагање ученика за награде и похвале

ЈУНИ

- Организација матурских испита
- Организација припремне наставе ако се за то укаже потреба
- Организација матурске вечери
- Анализа успеха на крају наставне године
- Комплетирање и сређивање документације

ПЛАН И ПРОГРАМ РАДА ОДЕЉЕНСКОГ СТАРЕШИНЕ

Рад одељењског старешине има следеће циљеве:

У одељењу: Формирање и неговање колективног духа, развијање другарства међу ученицима, формирање односа искрености и сарадње са професорима, сузбијање "лажне солидарности", развијање радних навика и одговорности, формирање позитивног односа према школској имовини, развијање свестраних и разноврсних интересовања ученика,

праћење њиховог здравственог стања, помоћ у професионалном усмеравању и друго.

У одељењском већу: Координација и сарадња са члановима већа ради што успешније реализације свих предвиђених планова и побољшање квалитета васпитно образовног рада, налажење и заједничко спровођење ефикаснијих мера за побољшање резултата рада, уз правовремено информисање о свим значајним чињеницама у одељењу, размена искустава путем консултација и посета часова члановима већа и слично.

Са родитељима: Упознавање родитеља са проблемима и успесима у учењу и дисциплини њихове деце, прикупљање података о социјално–економским условима и развојним проблемима ученика, остваривању сарадње у предузимању и спровођењу заједничких мера ради постизања образовно васпитних циљева.

СЕПТЕМБАР

- Упознавање ученика са правима и обавезама у школи, информације у вези са почетком школске године.
- Родитељски састанак. Упознавање са предстојећим задацима васпитне проблематике, избор Савета родитеља и одлука о екскурзији.
- Припрема реализацију екскурзије
- Опредељење ученика за ваннаставне активности.
- Помоћ одељењској заједници (давање упутстава за рад)

- Договор са ученицима о реализацији тема на ЧОС-овима.

ОКТОБАР

- Координација са члановима одељењског већа и свођење првих утисака о ситуацији у одељењу (проблеми похађања и активног учешћа у редовној, допунској и додатној настави).
- Решавање проблема прилагођавања ученика везаних за упис у виши степен школовања.
- Помоћ ученицима у уређењу учионичког простора.
- Радна дисциплина и понашање ученика.
- Сарадња са родитељима – индивидуално

НОВЕМБАР

- Прва класификација (анализа постигнутих резултата и налажење мера за побољшање).
- Родитељски састанак (упознавање родитеља са резултатима успеха и изостанака у првој интерној класификацији).
- Рад на педагошкој документацији.
- Упознавање ученика са предлозима мера за побољшање успеха које је донело Наставничко веће.

ДЕЦЕМБАР

- Проблеми понашања, разговор о штетности дувана, алкохола и наркотика.
- Посета неким часовима у одељењу (из предмета где је слабији успех).
- Анализа успеха и дисциплине на крају првог полугодишта и мере за њихово побољшање.

ЈАНУАР

- Разговор са ученицима о начину и степену реализације мера Наставничког већа из првог полугодишта.
- Анализа напредовања ученика који показују слабији успех.
- Разговор са ученицима о изостајању са наставе: узроци и предлози мера.
- Прослава школске славе

ФЕБРУАР

- Анонимна анкета у одељењу: Када бих био (била) разредни старешина.
- Посета појединим часовима у одељењу.
- Анализа рада ученика у заједници ученика.

МАРТ

- Сарадња са родитељим
- Разговор са ученицима и анализа потешкоћа у настави појединих предмета.

АПРИЛ

- Анализа успеха и дисциплине у трећем класификационом периоду и мере за побољшање успеха.
- Родитељски састанак (извештај са класификације, уз препоруку за појачан надзор над ученицима).
- Анализа заинтересованости родитеља за сарадњу (упућивање позива на разговор, уколико постоји потреба).

МАЈ

- Разговор са ученицима завршних разреда о питањима професионалне оријентације
- Појачана сарадња са родитељима током целог месеца.

ЈУНИ

- Рад на педагошкој документацији
- Сарадња са библиотекаром
- Укључивање у организацију и реализацију матурског испита
- Разговор са ученицима о њиховима плановима, жељама и могућностима у наредном периоду
- Анализа успеха и дисциплине ученика на крају школовања
- Организација разредних и поправних испита.

АВГУСТ

- Организација разредних и поправних испита
- Сређивање документације

ПРОГРАМ САРАДЊЕ СА РОДИТЕЉИМА

СЕПТЕМБАР

Родитељски састанак

- Упознавање родитеља са планом и програмом рада
- Упознавање родитеља са школским календаром
- Упознавање родитеља са Правилником о понашању у школи
- Упознавање родитеља са маршрутом екскурзије
- Упознавање родитеља са организацијом додатне и факултативне наставе
- Давање сагласности родитеља за реализацију екскурзије
- Припремљеност ученика за почетак школске године

Обављање индивидуалних разговора

Прилагођавање плана и програма индивидуалним специфичностима ученика

ОКТОБАР

Извештај о реализацији екскурзије

Обављање индивидуалних разговора по потреби

Прилагођавање плана и програма индивидуалним специфичностима ученика

НОВЕМБАР

Родитељски састанак

- Анализа успеха и владања ученика на крају првог тромесечја
- Обавештавање о организацији допунске наставе и припремама за такмичење
- Обавештавање о програмима у Петници

Обављање индивидуалних разговора

Прилагођавање плана и програма индивидуалним специфичностима ученика

ДЕЦЕМБАР-ЈАНУАР

Родитељски састанак

- Успех и владање ученика на крају првог полугодишта

Обављање индивидуалних разговора

Прилагођавање плана и програма индивидуалним специфичностима ученика

ФЕБРУАР

Обављање индивидуалних разговора

Прилагођавање плана и програма индивидуалним специфичностима ученика

МАРТ

Обављање индивидуалних разговора

Прилагођавање плана и програма индивидуалним специфичностима ученика

АПРИЛ

Родитељски састанак

- анализа успеха и владања на крају трећег тромесечја

Обављање индивидуалних разговора

Прилагођавање плана и програма индивидуалним специфичностима ученика

МАЈ

Обављање индивидуалних разговора

Родитељски састанак

- реализација школског плана и програма
- успех ученика на крају школовања

Свечана додела диплома

ЈУН

Родитељски састанак

- реализација школског плана и програма
- успех ученика

Прилагођавање плана и програма индивидуалним специфичностима ученика

ПРОГРАМ ДОПУНСКЕ, ДОДАТНЕ И ПРИПРЕМНЕ НАСТАВЕ

Остали обавезни облици непосредног образовно-васпитног рада су: додатна, допунска и припремна настава.

Додатни рад се остварује за ученике који постижу изузетне резултате и показују интересовање за продубљивање знања из одређеног предмета.

Циљ додатног рада је да омогући одабраним и талентованим ученицима да прошире и продубе своја знања и вештине из неких наставних области и предмета у складу са својим интересовањима, способностима и склоностима, као и да подстиче ученике на самосталан рад, развој логичког, стваралачког и критичког мишљења и да допринесе њиховом оспособљавању за даље самообразовање.

Задаци су:

- задовољавање индивидуалних особености ученика, склоности, интересовања, способности за учење;
- подстицање индивидуалног развоја ученика, пре свега њихових интелектуалних карактеристика, што омогућава брже напредовање ученика;
- проширивање и продубљивање обима и садржаја појединих предмета за које ученици показују интересовање и способности;
- груписање ученика према способностима и интересовањима чиме се стварају улови за индивидуализацију додатног рада;
- идентификовање обдарених и талентованих ученика.

Организација и извођење ове наставе обавља се на садржајима предвиђеним радовним наставним планом и програмом, али се сходно интересовањима и потребама ученика ти садржаји проширују, продубљују и допуњују новим садржајима одређених наука, и као такви важе само за ученике обухваћене овим обликом рада.

Предметни наставници иницирају идентификовање ученика иззетних способности на основу увида у ученичке могућности, а стручна служба на основу иницијативе наставника врши идентификовање ученика. Такође упућуј ученике да самостално испитују разне појаве, да се служе литературом, приручницима, користе интернет, да помаже у истраживању...

Допунски рад се организује за ученике који стално или повремено заостају у савлађивању образовно-васпитних садржаја у редовној настави и самим тим не постижу задовољавајући успех из појединих предмета.

Потреба за организовање допунског рада утврђује се током школске године чим се испоље тешкоће и уочи заостајање појединих ученика у савлађивању садржаја неких наставних предмета. Идентификацију ученика за допунски рад врше предметни професори, одељенске старешине и стручни сарадници. Допунски образовно-васпитни рад се реализује пре или после редовне наставе континуирано, током године. Координацију одржавања допунске наставе врше Одељенска већа.

Припремни рад се организује за редовне ученике који су због болести упућени на полагање разредног испита и за ванредне ученике. Организује се према садржајима из програма образовања пре полагања разредног испита.

Циљ допунског и припремног рада је да омогуће ученицима да се лакше укључе у редован образовно-васпитни процес.

Задаци су:

- ближе одређивање програмских садржаја у којима ученици не постижу добре резултате;
- усклађивање овако утврђених садржаја са потребама и могућностима ученика;
- пружање помоћи ученицима да се лакше уклопе у редовну наставу и праћење њиховог напредовања.

ФАКУЛТАТИВНИ ВАННАСТАВНИ ОБЛИЦИ РАДА

Факултативне активности имају за циљ да допринесу развоју личности на образовном, сазнајном, креативном, друштвеном и личном плану. Задаци су:

- проширивање и продубљивање, као и стицање нових знања и умења а према интересовањима ученика;
- задовољавање специфичних интересовања ученика уз активно усмеравање њихових склоности, способности интересовања и подстицање професионалног развоја;
- мотивисање и оспособљавање ученика за самосталан и креативан рад;

- омогућавање ученицима организовање забаве и рекреације као и других услова да самостално користе слободно време и организују духовни, културни и друштвени живот у средини у којој раде.

Факултативни ваннаставни облици се организују као:

1. екскурзија,
2. стваралачке и слободне активности ученика (хор, секције, друштвено-користан рад)
3. културна и јавна делатност школе,
4. остале активности.

1. Екскурзије

Екскурзија је факултативна ваннаставна активност која се остварује ван школе.

Циљ екскурзије је непосредно упознавање појава и односа у природној и друштвеној средини, упознавање културног наслеђа и привредних достигнућа која су у вези са делатношћу школе.

Задаци екскурзије су:

- проучавање објеката и феномена у природи;
- уочавање узрочно-последичних односа у конкретним природним и друштвеним условима;
- развијање интересовања за природу и изграђивање еколошких навика;
- упознавање начина живота и рада људи појединих крајева;
- развијање позитивног односа према: националним, културним и естетским вредностима, спортским потребама и навикама, позитивним социјалним односима, као и схватање значаја здравља и здравих стилова живота;
- подстицање испољавања позитивних емоционалних доживљаја.
- савлађивање и продубљивање дела наставног програма непосредним упознавањем садржаја наставних предмета.

Садржаји екскурзије остварују се на основу наставног плана и програма образовно-васпитног рада и у складу са Правилником о времену и организовању ђачких екскурзија

(октобар 2003. године) и Правилником о времену и организацији ђачких екскурзија, излета и наставе школе у природи у основним и средњим школама са седиштем на територији Аутономне Покрајине Војводине (Службени лист АПВ, децембар 2002. године) и саставни су део годишњег програма рада школе.

Програм екскурзије садржи:

- образовно-васпитне циљеве и задатке,
- садржаје којима се постављени циљеви остварују,
- планирани обухват ученика
- носиоце предвиђених садржаја и активности,
- време трајања екскурзије,
- путне правце,
- техничку организацију и
- начин финансирања.

Екскурзија за први и други разред се одвија унутар граница наше земље. Екскурзија за трећи и четврти разред може да се организује у иностранству.

Екскурзија може да траје:

- за ученике првог разреда – до три дана;
- за ученике другог разреда – до пет дана
- за ученике трећег и четвртог разреда – до пет наставних дана.

Уколико екскурзија траје дуже од 5 радних дана, користе се нерадни дани од викенда или празника, предвиђени годишњим календаром рада.

Време реализације стручних екскурзија: јесењи и пролећни распуст, суботе и у данима праксе.

Вишедневне екскурзије могу се организовати и мимо распуста уз сагласност директора школе, а ради мање гужве и квалитетнијег превоза.

Директор школе именован је Комисију за екскурзије у саставу: Љиљана Јовичин-Благојевић и Горан Ћаћић.

Школа ће у складу са потребама образовних профила организовати стручне посете које ће детаљније бити уређене годишњим планом рада школе.

1. Стваралачке и слободне активности ученике (хор, секције, друштвено-користан рад и друго)

Ученицима се пружа могућност укључења у слободне активности на нивоу школе чији циљ јесте да допринесу развоју личности на образовном, сазнајном, креативном, друштвеном и личном плану. За врсту слободних активности ученици се опредељују на принципу добровољности и на основу својих интересовања.

Садржај рада и присуство чланова секције евидентира се у Дневнику слободних активности ученика који води стручни руководилац секције за сваку групу понаособ.

Руководиоци секција омогућују ученицима учешће на такмичењима, конкурсима и смотрема (научно-техничко стваралаштво, ликовни и литерарни конкурси, смотре рецитатора, сусрети стручних школа).

Друштвено – користан рад реализује се са циљем да васпитава ученике да добровољним радом самостално и у оквиру друштвено-организованих активности у слободном времену, допринесе стварању и унапређивању услова живота и рада људи у ужој и широј друштвеној заједници.

Задаци су:

- развијање навика ученика да стално и рационално обављају различите послове ради задовољавања личних потреба, потреба породице и друштвене средине;
- стицање навика и одговорности за чување и естетски изглед средине у којој ученик учи, ради и живи; развој и неговање урбане и комуналне културе;
- развијање свести о потреби колективног рада и принципима који се примењују у акцијама и активностима друштвено-корисног рада;
- развијање осећања одговорности за преузете обавезе и радне задатке уз неговање радне културе ученика и спремности за сарадњу.

Садржај и облици друштвено корисног рада су следећи:

- одржавање школског простора: уређење учионица, заједничких просторија, уређење школског дворишта (неговање зеленила у згради и дворишту)
- рад у школској библиотеци,
- учествовање у акцијама пошумљавања

- израда паноа и зидних новина, израда шема и графикона и других наставних средстава
- сакупљање секундарних сировина
- чишћење снега у школском дворишту
- друге активности за којима се буде указала прилика

3. Културна и јавна делатност школе

- прославе у школи,
- изложбе ученичких радова,
- учешће на републичким такмичењима,
- сајт школе
- рад на припреми, издавању и промоцији школског листа,
- изложбе ученичких радова
- рад на промоцији образовних профила по основним школама,
- учествовање на сајмовима (сајам грађевине, сајам намештаја, сајам образовања, сајам књига),
- учешће представника Парламента ученика у Унији средњошколаца,
- учествовање у културним и јавним манифестацијама у граду (свечане академије, трибине, дебате, промоције, музички наступи, позоришне представе),
- учествовање у посетама Београду – Белом двору, Народној скупштини, у оквиру верске наставе посете већим манастирима у Србији,
- активно учешће у пројектима НВО (обуке, семинари, акције на нивоу града),
- сарадња са средствима јавног информисања промоција образовних профила по основним школама
- учествовање у пројектима међународног карактера,
- учествовање на јавним државним и међудржавним конкурсима (литералним и ликовним радовима),
- спортска такмичења;
- друге активности за којима се буде указала прилика.

4. Остале активности

- хуманитарне активности: учешће у акцијама Црвеног крста у добровољном давању крви, сакупљање добровољних новчаних и других прилога, старе одеће, обуће, слаткиша и сл.
- купо-продаја половних уџбеника,
- друге активности за којима се буде указала прилика.

ПРОГРАМ ЗАШТИТЕ ЖИВОТНЕ СРЕДИНЕ

Овај програм обухвата активности усмерене на јачање или развој еколошке свести, као и очување природних ресурса:

1. посете и учешће на Новосадском сајму,
2. посета Природњачком музеју уз актуелна предавања (у Новом Саду, Београду)
3. набавку стручне литературе,
4. неговање, одржавање и по потреби обнављање школског зеленила,
5. предавање из области заштите и унапређења животне средине (загађивање и заштита хране, шумских плодова, проблеми отпадног материјала, примена секундарних сировина уз ангажовање предавача са ПМФ – институт за биологију),
6. сарадња са Заводом за заштиту природе,
7. сарадња са друштвом љубитеља цвећа,
8. промовисање здравих стилова живота,
9. обележавање светског дана заштите животне средине
10. опремање зидних новина са темама очувања и заштите човекове средине,
11. излети - природни резервати
12. стручна екскурзија ученика пејзажне архитектуре
13. обележавање Дана планете земље

ПРОГРАМ ШКОЛСКОГ СПОРТА

Наставници физичког васпитања током године често организују турнире у фудбалу, одбојци, кошарци... на које се наши ученици врло радо одазивају. Такође, учествујемо и на турнирима других школа и остварујемо запажене резултате, а сарађујемо и са локалним спортским организацијама.

Програм школског спорта доприноси развоју и практиковању здравих стилова живота, свести о важности здравља и безбедности и потреби неговања и развоја физичких способности због чега му дајемо посебан значај и трудимо се да га буде што више.

ПРОГРАМ ЗАШТИТЕ ОД НАСИЉА, ЗЛОСТАВЉАЊА И ЗАНЕМАРИВАЊА

1. вођење нулте толеранције на насиље у школи дефинисањем јасних казних мера за случајеве испољавања насилништва и упознавање свих запослених, ученика и родитеља са истим
2. упознавање наставника и ученика са појмом и врстама насиља, њихово оспособљавање за препознавање истог и информисање о редоследу поступака у интервенцији путем огласних табли
3. Информисање запослених о улогама и одговорностима у примени процедуре и поступака када су у питању чланови Тима, руководство, дежурни наставник, одељењски старешина, предметни наставник и остали запослени
4. састанци /активности Тима- упознавање са записником са претходног састанка Тима, израда плана акције
5. упознавање наставничког већа и ученичког парламента са предложеним активностима
6. презентовање резултата анкете о насиљу на седници Наставничког већа, на састанку Савета родитеља, на састанку Ученичког парламента
7. превентивне радионице на тему насиља:
 - "Појам и врсте насиља и разоткривање митова о насилништву"
 - "Сличности и разлике", у функцији развијања толеранције и уважавања међу ученицима
 - "Ненасилна комуникација и оспособљавање ученика за конструктивно решавање конфликта"
 - "Ментално здравље"
 - "Електронско насиље"
8. укључивање ученика који испољавају насилничко понашање у ваннаставне активности, представе, секције. У случају њихове незаинтересованости понудити им да сами оснују неки клуб по свом избору како би открили своја интересовања
9. спровођење кампање против насилништва у оквиру које би ученици осмислили теме којима би се промовисали здрави стилови живота
10. чешће у хуманитарним акцијама
11. организовање спортских такмичења (школски турнир у малом фудбалу и кошарци)
12. Сарадња са институцијама ван школе
13. Сарадња са другим школама

ПРОГРАМ КАРИЈЕРНОГ ВОЂЕЊА И САВЕТОВАЊА

У циљу оспособљавања ученика да самостално планирају своје обраовање, обуку и рад руководимо се програмом каријерног вођења и саветовања, који подразумева:

1. утврђивање почетне мотивације за уписано занимање;
2. упознавање ученике са модерним појмом каријере и мотивисање да сами траже што више информација о каријери;
3. обука ученика за писање биографије и активно тражење посла;
4. информисање ученике о постојању и програму рада Канцеларије за младе;
5. упућивање ученика на програме Националне службе за запошљавање, Друга шанса;
6. индивидуална психолошка тестирања и саветовања;
7. професионално информисање ученика завршних разреда основних школа;
8. професионално информисање и саветовање родитеља;
9. вршњачка промоција високих школа и факултета;
10. популарисање школе и образовних профила (радио, тв, штампа, Сајам образовања и др.) посета Основним школама у граду и околини;
11. сајамски наступи наше школе;

ПРОГРАМ САРАДЊЕ СА ЛОКАЛНОМ САМОУПРАВОМ

Школа прати и укључује се у дешавања у локалној самоуправи, и заједно са њеним представницима планира садржај и начин сарадње, нарочито о питањима од којих зависи развој школе.

Та сарадња се пре свега односи на сарадњу са Националном службом за запошљавање и Канцеларијом за младе по питањима:

1. професионалне оријентације ученика, тј. њиховог каријерног вођења и саветовања,
2. затим побољшања њиховог положаја у друштву јачањем свести о потреби активног учешћа младих,

3. информисање младих, координацију, подстицање, помагање и учешће у реализацији различитих активности којима се представљају пројекти, програми, иницијативе и постигнућа младих и
4. све остале активности којима се младима омогућава и пружа пуна подршка за развој и напредак.

Ту сарадњу за сада у школи реализује педагошко-психолошка служба. Она се такође остварује и кроз наставу грађанског васпитања али је у процесу формирања и Тим за каријерно вођење и саветовање.

ПРОГРАМ БЕЗБЕДНОСТИ И ЗДРАВЉА НА РАДУ

Школа је дужна да у свом раду и обављању делатности, као и пословању уопште, предузима одговарајуће мере безбедности и здравља на раду запослених, ученика и свих лица која се у њој затекну.

У циљу заштите безбедности ученика, школа предузима следеће мере:

- 1) свакодневна сарадња са државним органима и органима јединице локалне самоуправе;
- 2) дежурство наставника и помоћно-техничког особља;
- 3) премија осигурање ученика;
- 4) обезбеђивање свих елемената заштите од пожара, поплава, удара грома и других елементарних непогода које могу угрозити безбедност ученика Школе;
- 5) обавезно закључавање учионица за време одмора и улазних врата школе за време наставе;
- 6) обавезно евидентирање одсутних ученика;
- 7) постојање видео надзора унутар школе, на школском дворишту и теренима школе;
- 8) обустава рада када се утврди непосредна опасност по живот и здравље;
- 9) јасно дефинисана правила понашања на пракси, последице и санкције због непридржавања истих (ношење прописане униформе и употреба опреме за личну заштиту: рукавица, шлемова, слушалица, маски, наочара и придржавање мера заштите школских радионица и рада на машини);
- 10) школски полицајац и обезбеђење школе;
- 11) обавезно ношење акредитација;

- 12) програм заштите ученика од насиља: мере превенције и мере интервенције;
- 13) запосленима организује обуке за руковање ватрогасним апаратима и понашање у случају опасности и редовну контролу обучености запослених у сарадњи са Управом противпожарне полиције;
- 14) придржавање закона о забрани пушења;
- 15) на јавном месту има истакнут комплет за прву помоћ;
- 16) друге мере у циљу заштите безбедности ученика, утврђене Законом и општим актима Школе.

Једна од идеја која се некако сама наметнула и на чијој се реализацији ради је уградња детектора на метал који би по мишљењу Тима за заштиту ученика од насиља допринео повећању степена безбедности и осећања сигурности свих нас.

ПРАЋЕЊЕ ОСТВАРИВАЊА ШКОЛСКОГ ПРОГРАМА

Остваривање Школског програма ће се пратити кроз следеће облике рада:

- Смернице за израду Школског програма, као и праћење реализације истог – Педагошки колегијум.
- Анализа реализације Наставног плана и програма редовне, додатне, допунске наставе и слободних активности – на седницама Одељенских већа и Наставничког већа.
- Анализа успеха ученика – седнице Одељенских већа и Наставничког већа.
- Анализа владања ученика, похвале, награде, казне -седнице Одељенских већа и Наставничког већа.
- Анализе реализације појединих наставних предмета-седнице Стручних већа.
- Праћење реализације свих облика васпитно-образовног рада: стручни сарадници, помоћник директора, директор.
- Праћење рада стручних комисија за: инклузију, заштиту ученика од насиља, школско развојно планирање и самоевалуацију: стручни сарадници, помоћник директора, директор.
- Презентација реализације Школског програма на састанцима Савета родитеља школе и Школског одбора.

Стручни актив за развој школског програма чине руководиоци стручних већа, чланови педагошко-психолошке службе и помоћници директора

1. Стручно веће проф. српског језика и књижевности и уметности (српски језик и књ. и музичка уметност)	Зорица Пејчић, проф. српског језика и књижевности
2. Стручно веће професора страних језика	Љиљана Ракић Благојевић, проф. руског језика
3. Стручно веће професора друштвених наука (историја, географија, устав и права грађана, филозофија, социологија, грађанско васпитање, психологија)	Јовичић Горан, проф. историје
4. Стручно веће професора природних наука (хемија, физика, биологија, екологија)	Филип Лер, проф. физике
5. Стручно веће професора математике	Јасмина Лончар, проф.математике
6 Стручно веће професора информатике и рачунарства	Тасић Дејан, проф. инфор. и рачунарства
7. Стручно веће професора физичког и здравственог васпитања	Светлана Вајнбергер-Михелчић, проф. физичког и здравственог васпитања
8. Стручно веће професора дрвопрерађивачке струке	Тијана Ненадовић, дипл. инг. шумарства
9. Стручно веће професора текстилне и кожарске струке	Ксенија Димитрић, дипл. текстилни инг.
10. Стручно веће професора графичке струке	Танасин Дарислава, дипл. инг графичке технологије
11. Стручно веће професора геодетске и грађевинске струке	Максимовић Љубица, дипл.инг. грађевине
12.Стручно веће професора ликовно-дизајнерске групе предмета	Трајковић Наташа, дипл.сликар

Надлежности Стручног актива за развој школског програма су:

- обезбеђује самосталност и флексибилност наставника у приступу наставном процесу и доношењу професионалних одлука;
- процењује и вреднује постигнуте резултате у односу на дефинисане циљеве и задатке и општих и посебних стандарда знања;
- учествује у унапређвању школског програма руководећи се резултатима процеса евалуације и властите процене своје образовне праксе;
- утврђује посебне програме, садржаје и активности (пројекте школе) којима школа пружа могућности да ученици додатно унапреде своја знања, задовоље интересе, интересовања и потребе;
- прати потребе и могућности локалне заједнице као и конкретне услове рада школе;
- обавља и друге послове по налогу директора, Наставничког већа и Школског одбор

Стручни актив за развој школског програма разматра Школски развојни план, Годишњи план рада школе, извештаје о процесу самовредновања и остале извештаје у школи, издваја специфичности школе и њеног окружења, издваја и формулише потребе и могућности и издваја и формулише опште и специфичне циљеве.

ЦИЉЕВИ за период од 4 године:

- коришћење различитих метода, облика и места за извођење наставе;
- коришћење различитих техника учења и оцењивања у наставном процесу које ће обезбедити квалитетнију наставу, а самим тим и боље резултате ученика;
- оснаживање компетенција свих запослених у циљу укључивања у савремени систем образовања;
- посвећивање пажње надареноим и талентованим ученицима
- уређивање и опремање школског простора ради унапређења наставног процеса и безбедносне ситуације
- обезбеђивање сигурног окружења за ученике и запослене спровођењем превентивних активности;
- унапређивање организације рада школе и подизање нивоа одговорност свих запослених у реализацији обавеза и задужења;
- изграђивање квалитетнијег односа школе и окружења како би се остварили већи ефекти у васпитно-образовном процесу;
- подизање угледа школе у друштвеном окружењу кроз промоцију наставних и ваннаставних активности

Програм рада Стручног актива:

- Увид у концепцију и структуру актуелног школског програма
- Процена квалитета свих обавезних сегмената Школског програма
- Предлози за иновирање документа на основу извештаја о прегледу школског програма
- Сугестије за унапређивање документа и уједначавање квалитета његових сегмената
- Конципирање обрасца за приказивање могућности за реализацију међупредметне садржајне корелације на нивоу школе
- Прављење планова за временску корелацију, односно окупљање малих тимова за припрему и реализацију угледних часова

Активности Стручног актива:

1. Упознавање са захтевима у члановима 27. и 28. Закона о основном образовању и васпитању у којима се регулише обавезни садржај Школског програма
2. Упознавање са садржајима постојећег Школског програма
3. Упознавање са темама и садржајима свих наставних предмета на нивоу разреда. На основу уочених подударности у садржајима сагледати и евидентирати могућности за успостављање хоризонталне и вертикалне повезаности у оквиру предмета и између различитих наставних предмета.
4. Уређивање форме у којој је представљен садржај предмета и осталих елемената: литература, корелације, начин и поступак остваривања прописаних наставних планова и програма; врсте активности у образовно-васпитном раду; стандарди квалитета.

ТЕХНИЧКА ШКОЛА
„Милева Марић - Ајнштајн”
НОВИ САД

Школски програм приредио Тим за развој школског програма који чине чланови педагошко - психолошке службе, помоћници директора и руководиоци стручних већа.
Координатор Тима је школски педагог Корана Милекић.